

Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatné na jeden rok je 34,29 + 1,71 (HST) = 36 kan. dolarů Cena 2,85 + 0,15 (HST) = 3,00 dolary.	Agreement # 40005374/ Registration # 09089	Telefon: 416/530-4222 647/728-0654
	Datum, dokdy jsou noviny předplaceny, je v pravém horním rohu štítku! ISSN 1186-9283 (Print) ISSN 1923-1784 (Online)	J Committed Time Á délaí convenu

No. 4.

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY - CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

(550.)

Thursday,

Vol. 26.

April 23,

2015

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

satellite1-416.com – zpravy.org – zpravy.ca – spravy.ca

Deset otázek pro dva nové velvyslance

Koncem března navštívil Toronto nový český velvyslanec Pavel Hrnčíř. V úterý 31. března 2015 měli možnost se s ním setkat na Českém konzulátu v Torontu zástupci krajské veřejnosti i médií. Během dvouhodinového setkání nový ambasador projevil velký zájem o život a práci krajanů nejen v Torontu, ale v celé Kanadě. Shodou okolností navštívil o dvanáct dnů později divadelní představení hudby poezie Koncert pro dva nástroje i slovenský velvyslanec Andrej Droba. Jelikož oba velvyslanci přislíbili odpovědět na otázky elektronicky, rozhodl jsem se, že jim položím i stejné otázky. Dnes odpovídá nový český velvyslanec Pavel Hrnčíř. V příštím čísle bude na stejné otázky odpovídat slovenský velvyslanec Andrej Droba.

1. Mohl byste nám říci, kdy začalo vaše působení v Kanadě a na jakých diplomatických postech jste před tím působil?

Do Kanady jsem přiletěl 3. února tohoto roku, trochu netradičně oklikou přes Panamu, kde se shodou okolností konala výroční regionální porada českých velvyslanců severoamerického a jihoamerického kontinentu. Přiletěl jsem z kraje, kde bylo 32°C do země, kde se teplota pohybovala okolo minus 20°C. Letošní únor byl prý v Ottawě dokonce nejchladnější za posledních 100 let. Kontrasty mne však vždy přitahovaly. Předchozí diplomatické posty jsem realizoval v Evropě. Začínal jsem v Paříži jako kulturní rada, poté zástupce velvyslance. Další „štaci“ byla Ženeva, stálá mise České republiky při OSN, kde jsem byl rovněž zástupce velvyslance. Ze Ženevy jsem byl prakticky ze dne na den „převelen“ do Štrasburku na pozici vedoucího úřadu s mimořádným úkolem zajistit předsednictví České republiky Evropské unii. To bylo v roce 2009.

2. Odkud pocházíte, vzpomínky na dětství a střední školu. Navštěvoval jste gymnázium nebo nějaký jiný druh střední školy? Kam jste jezdil o prázdninách?

Své dětství jsem prožil ve městě Mělníku, kde jsem absolvoval gymnázium. Gymnázium dnes nese název po Janu Palachovi, který zde také studoval. Prázdniny jsem většinou trávil na kole na výletech po okolních kotořinských lesích a rybnících. Také jsem pravidelně jezdil na tábor do Jižních Čech na Javorovou skálu. Hodně jsem tehdy sportoval: veslování, judo, basketbal. V patnácti jsem však sportovat úplně přestal a začal se více věnovat studiu a četbě.

3. Kam jste chodil na vysokou školu? Bydlel jste na koleji, navštěvovali jste studentské hospody, které to byly? Co Vás na studiu zaujalo? Co byla vedlejší činnost mimo studium? Cestoval jste? Studenti nemívají mnoho peněz, jezdil jste stopem?

Vysokou školu jsem studoval v Praze, Filosofickou fakultu Univerzity Karlovy, obor Vědecké informace a knihovnictví. To bylo období, kdy jsem se postupně seznamoval s Prahou a velmi brzy jsem pochopil, že je to město, kde se chci trvale usadit. Bydlel jsem na koleji Větrník, na privátu, u přátel anebo jsem chvíli i dojížděl z Mělníka. Ze studentských i nestudentských hospod to byla hospoda *U dvou koček*, některé restaurace na Petřínách, ale i *U Hrocha* na Malé Straně. Měl jsem rád i kavárny, moje nejoblíbenější byla původní *Malostranská kavárna*. Na studiu byly nejkrásnější permanentní diskuse o „životě a smrti“ se spolužáky a spolužačkami, byť bylo svobodné vyjadřování v té době ještě výrazně omezené komunistickým režimem. Hodně jsem v té době četl, chodil do divadel a do pražských klubů na jazzové koncerty. Cestování mne vždy lákalo, stopování byla svým způsobem moje „droga“. Projel jsem stopem celé Československo, ale i část Německa či Maďarska. Stopování pro mne tehdy bylo symbolem svobody, byť limitované přísně střeženou hranicí. Bylo to období četby amerického spisovatele Jacka Kerouaca (román *Na cestě*) a amerických beatníků.

Nový český velvyslanec v Kanadě Pavel Hrnčíř (vpravo) s generálním konzulem v Torontu Vladimírem Rumlem

4. Jaké bylo vaše první zaměstnání po škole? Co se změnilo po příchodu do zaměstnání? Změnil se váš život?

Po škole jsem nastoupil do *Památníku národního písemnictví*. Bylo to místo s úžasným geniem loci v prostorách Strahovského kláštera. Psal se podzim 1989 a mne v Památníku zastihla sametová revoluce. Bylo dobré, že jsem ji zažil právě tam, obklopen zajímavými intelektuály, často stíhanými komunistickým režimem. Byli to zároveň zkušení a jasnozřiví lidé, dokázali s neuvěřitelným předstihem analyzovat tehdejší vývoj situace. V pražských ulicích jsme manifestovali s transparentem „Odstraníme bílá místa české literatury!“ Revoluce byla, pokud jde o změnu mého života, určitě důležitějším okamžikem, než první zaměstnání. Bylo to heroické období.

5. V literatuře dáváte spíše přednost románům než povídkám nebo máte pocit, že v době internetu jsou knihy již minulostí? Jaké autory máte rád?

Mám rád romány, ale nepohrdnu ani povídkami, z českých autorů stále čtu Bohumila Hrabala a Josefa Škvoreckého. Poslední román, který jsem právě dočetl, je od francouzského autora Michel Houellebecqa, „Soumission“. Jsem si jist, že knihy nejsou minulostí, četba literatury je aktivita, kterou nelze ničím nahradit. Jde o proces originální vnitřní imaginace, kterou internetové surfování nerozvíjí, naopak ji destruuje.

6. Film je široký pojem, ale které filmové období máte nejraději ve světové kinematografii? Kterého českého či slovenského režiséra jste si oblíbili?

Mám rád filmy napříč celou filmovou historií, od němé éry až po současnost. Miloval jsem filmy bratří Marxů, Orsona Wellse, Alfreda Hitchcoka, znám prakticky všechny filmy od Woodyho Allena, i ty poslední. Při svém pobytu ve Francii jsem chodil do kina i třikrát týdně, nejčastěji se svými dcerami Julií a Agátou, byly to pro nás úžasné společné okamžiky, ze kterých čerpáme dodnes. Z českých režisérů mám rád Jiřího Menzela, zejména jeho starší filmy, z mladších autorů pak Petra Zelenku. Zajímavé jsou i nezávislé filmy mladé slovenské režisérky Miry Fornay, se kterou se znám osobně.

7. Máte vztah k výtvarnému umění, měli jste čas navštívit některou kanadskou galerii, ať již v Ottawě nebo zde v Torontu? Který umělec vás zaujal?

Výtvarným uměním jsem prakticky obklopen. Moje partnerka je vynikající česká malířka Veronika Holcová (www.veronikaholcova.cz) a o vizuální tvorbě diskutujeme denně. V Torontu jsem navštívil zatím jen několik soukromých galerií, měl jsem opravdu málo času. Příště bych se rád podíval do Art Gallery of Ontario, jde o nádhernou budovu od architekta Franka Gehryho, mj. autora Tančícího domu v Praze. Také určitě navštívím McMichael Canadian Art Collection. V Ottawě jsem byl již dvakrát v Národní galerii, velkorysost kanadské společnosti snad nezná mezí, je to místo, ze kterého se tají dech, navíc perfektně uzpůsobené pro vystavování obrazů a dalších uměleckých předmětů.

8. Který sport máte rád? Provozujete nějaký aktivně?

Mám rád tenis, který provozuji i aktivně. Miluji cyklistiku a plavání. Těším se na své první kanadské lyžování, tuto sezónu jsem však poněkud zaspal, resp. po mém příjezdu do Kanady jsem měl velmi málo času na výlet do hor.

9. Od 1. ledna 1993, kdy došlo k rozdělení Československa, se obě země vydaly svojí cestou, mnohé mají společné, ale je zde jeden rozdíl: v Čechách se platí korunami na Slovensku eurem. V Čechách například intervnuje ČNB a uměle snižuje hodnotu koruny, což pocítují kanadští důchodci pobírající český důchod; ten kdo bral vloni 500 dolarů nyní bere 440 dolarů. Navíc kupní hodnota koruny je při návštěvě ČR nižší. V Eurozóně je větší stabilita měny, ale bohatší státy doplácí na chudší. Mohl byste v stručnosti říci výhody a nevýhody jednoho či druhého systému?

Patřím k zastáncům vstupu České republiky do eurozóny. Nejsem sice ekonom, ale myslím, že by euro mohlo přispět ke stabilizaci českého měnového systému. Věřím, že můj přítel slovenský velvyslanec Andrej Droba uvede v příštím čísle celou řadu argumentů, které můj názor potvrdí.

10. Co byste si přáli dosáhnout během svého velvyslanceckého působení v Kanadě?

Konkrétních cílů mám několik. Např. posílení studentských výměn, podpora českým umělcům prostřednictvím kulturní diplomacie, spolupráce s krajskou komunitou. Obecně bych se rád pokusil o oživení česko-kanadské relace v ekonomické a politické oblasti. Čeká nás podpis CETA – komplexní ekonomické a obchodní dohody mezi Kanadou a Evropskou unií. Myslím, že je to i obrovská příležitost pro Českou republiku.

Otázky kladl Aleš Březina

***

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583

GST Business # 86957 0572 RT0001

Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

published by ABE

P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222, 647/728-0654

E-mail: abe@zpravy.ca

abe@satellite1-416.com

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

www.zpravy.ca

www.spravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ

Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 21

Tel.: 222-261-811

ISSN 1186-9283 (Print)

ISSN 1923-1784 (Online)

Advertising rates: 22.00 per inch/col.

\$ 1.65 CDN per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 34,29 + \$ 1,71 (GST) = \$ 36,00,

pro ostatní svět CND/US \$ 50 .

v ČR 800 Kč, na Slovensku 30 eur.

PDF elektronicky \$ 20 -

V ČR 200 Kč, na Slovensku 8 eur.

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚŘímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9.
Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správce: Rev. Libor Švorčík. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Římsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Ne.: 11:00, po a št.: 8:00, út., st. a pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00 a so.: 17:00. Farár: J. Vaňo. Kaplan: E. Rybánský. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: nedel'a: 10:45.

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 416/531-4836. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Luteránský kostel sv. Lukáša, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Nejbližší bohoslužby: 22. 2., 15. 3., 3. 4. (Velký Pátek), 19. 4., 3. 5., 28. 6., 12. 7., 9. 8., 13. 9., 11. 10. a 8. 11. ve 13 hodin.

Československý baptistický sbor KITCHENER-WATERLOO: German Gospel Church, 223 Union St. E. Informace o bohoslužbách: 289/242-0635.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Margaret Hassler, Pastor, e-mail mkhassler@yahoo.com

Kat. bohoslužby mimo Toronto Burlington: Holy Sepulchre Cemetery-neděle 15:00 hodin. Streda 18:00. Duch. správce: Jiří Macenauer St. Adalbert R.C. Mission, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2. Tel.: 289/337-2911

Kingston: Kaple Newman House, 192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby: 23. 5. 2015 v 11 hodin.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandiče: (Lyndale a Hirchey): 170 Hinchey Avenue. Nejbližší bohoslužby: 23. 5. 2015 v 17 hodin

Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby: 24. 5. 2015 v 11 hodin.

Vineland: St. Helen's Church R.C. Parish, 4156 Maple Grove Rd.

Gymnastika děti a žactvo

každou sobotu: 16:30 – 18:30,

601 Magnetic Dr., Unit 21, North York

ivancurilla@gmail.com

hermaneks@yahoo.ca

***

Cvičení pro dospělé

každou středu: 20:00- 21:30,,

G.Harvey C.I.,

1700 Keele St., Toronto

hermaneks@yahoo.ca

Česká televize

Nová vize

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin

opakování v úterý v 7:30 hodin

na stanici OMNI 1

(V Torontu kanál 47/kabel 4, 169 a 520)

E-mail: novavize.ca@gmail.com

Adresa: 7-Auburn Ave. # 1, Toronto ON, M6H 2L6

Informační a imigrační středisko ČSSK

Porady a ověřování dokladů po předchozím zavolání

Poštovní adresa je:

P. O. Box 564, 3044 Bloor St. W., Toronto, Ont. M8X 2Y8

Tel.: 416/925-2241, fax: 416/925-1940

E-mailové adresy: Ústředí: ustredi@cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK: Toronto@cssk.ca

Webová adresa ČSSK: www.cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00.

Tel.: 416-439-0792

Klub seniorů při Osadě svatého Václava

496 Gladstone Ave., Toronto

se schází (kromě měsíců července a srpna)

každou první a třetí středu v měsíci ve 13 hodin,

před tím jsou od 12 hodin bohoslužby.

Satellite 1-416

jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin. Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění. Zásadně však neuvěřujeme články s rasistickým zaměřením, nepřátelské jiným národnostem nebo náboženstvím a podporující násilí.

Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskutuje sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

We acknowledge the financial support
of the Government of Canada through Canada Periodical Fund
of the Department of the Canadian Heritage.

Canada

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků v našich novinách.

Aktuální vždy v den vyjítí novin.

satellite1-416.com

zpravy.ca

zpravy.org

spravy.ca

***

Toto číslo v PDF

www.4.satellite1-416.com

www.4.zpravy.ca

www.4.spravy.ca

***

Kalendář

Co se připravuje

v krajské komunitě v Kanadě

kalendar.satellite1-416.com

kalendar.zpravy.ca

kalendar.spravy.ca

***

Nové divadlo

O jednotlivých představeních

Nového divadla v Torontu

divadlo.zpravy.ca

***

NHL

Zpravodajství z NHL

nhl.zpravy.ca

Zvukové zpravodajství z NHL

hokej.zpravy.ca

***

Jak vyjdeme v roce 2015

4 - 23. 4. 2015

5 - 21. 5. 2015

6 - 18. 6. 2015

7 - 16. 7. 2015

8 - 20. 8. 2015

9 - 17. 9. 2015

10 - 15. 10. 2015

11 - 19. 11. 2015

12 - 17. 12. 2015

***

Financial

Kursovní lístek

100 Kč 4,87 CDN

1 CDN \$ 20,54 Kč

1 EURO 1,33 CDN \$

1 CND \$ 0,75 EURO

1 US \$ 1,25 CDN \$

1 CND \$ 0,79 US \$

Universal Currency Converter - 13. 4. 2015

1 CDN \$ 20,57 Kč

1 EURO 27,37 Kč

1 US \$ 26,00 Kč

ČNB - 13. 4. 2015

Toto dvojčíslo jsme dali
do tiskárny

20. 4. 2015 v 3:00

Příští číslo vyjde:

21. 5. 2015

Uzávěrka: 15. 5. 2015

Bohoslužby v střední a západní Kanadě

Koncem dubna budou české katolické bohoslužby ve Winnipegu v pondělí 27. dubna 2015 (informace V. Kun: 204/878-4170); ve Vancouveru v úterý 28. dubna 2015 (informace M. Kosmanová: 604-988-4371) a ve čtvrtek 30. dubna 2015 v Calgary (informace: D. Drápal 403-258-2195).

***

Kalendář www.kalendar.zpravy.ca

1.5. (pá) 20:00
2.5. (so) 16:00 a 20:00
3.5. (ne) 16:00

České nebe
Režie Lenka Nováková
Maja Prentice Theatre
3650 Dixie Rd., Mississauga
***

4. 5. (po) 19:00

Libánky
Filmové pondělky v Kitcheneru
Film Jana Hřebejka
Highland Place Retirement Residence
20 Fieldgate St. Kitchener
***

24. 5. (ne) 17:00

Nokturna v městě
Boris Krajný - piano
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave., Toronto
***

30. 5. (so) 16:30

Dětské sokolské hry
601 Magnetic Dr., Unit 21
North York
hermaneks@yahoo.ca
***

1. 6. (po) 19:00

Příběh kriminálního rady
Filmové pondělky v Kitcheneru
Film Dušana Kleina
Highland Place Retirement Residence
20 Fieldgate St. Kitchener
***

7. 6. (ne)

Rodinný piknik Sokola Toronto
hermaneks@yahoo.ca
***

5.-25. 7.

Dětský tabor v Hostýn
Info: RNDr. Josef Maxant
(450) 465-4844
***

8. (v případě deště 9.) 8. (so) 10:00

Letní sokolské hry na Masaryktownu
rosehillone@rogers.com
***

Nové divadlo v Torontě vás zve na představení slavné autorské trojice Smoljak / Cimbman / Svěrák

ČESKÉ NEBE

Cimbmanův dramatický kšaft

Režie: Lenka Nováková

Pátek 1. 5. 2015 – 8:00 hodin
Sobota 2. 5. 2015 – 4:00 a 8:00 hodin
Neděle 3. 5. 2015 – 4:00 hodiny

Rezervace
416.463.3182 • nove.divadlo@gmail.com

Maja Prentice Theatre
3650 Dixie Road, Mississauga
Jihozápadní roh Dixie & Burnhamthorpe

Děkujeme Divadlu Járy Cimrmana za spolupráci a za povolení uvést jejich hru v nastudování Nového divadla.

Vychodna Slovak Dancers
Annual Dinner Dance

Jarný Ples

April 25, 2015

Adults \$40.00, Students (21 & under) \$30.00

Doors Open at 6:00 pm • Dinner at 7:00 pm
Performance by Vychodna Slovak Dancers
Dancing to the DD Band

Sts. Cyril & Methodius Church Hall,
5255 Thornwood Drive, Mississauga, ON

For Tickets Contact
Mario Hrapko: 416-845-5836 or mario.hrapko@vychodna.com
Dusan Dorich: 416-806-4420 or dusan.dorich@vychodna.com
Paul Cicak: 416-575-3227 or paul.cicak@vychodna.com

www.vychodna.com

Thank-you to our supporters:

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy
251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy
50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 748-1773
Fax: (613) 748-0699

Český generální konzulát

Czech General Consulate
2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Telefon: 416-972-1476
Fax: 416-972-6991
E-mail: toronto@embassy.mzv.cz
Úřední hod.: pondělí až pátek 09.00 - 12.00

Honorary consulate of the Czech Republic

Calgary, AB
Honorary Consul: Jaroslav Jelínek
Suite 303 - 6707 Elbow Dr. SW.
Calgary, AB T2V 0E5
Tel.: (403) 269-4924, Fax: (403) 259-4533
E-mail: calgary@honorary.mzv.cz

Montreal, Quebec

Honorary Consul:
JUDr. Hynek Žilkovský
2020 University, Suite 1920.
Montreal, QC
Tel.: (514) 316-4383
E-mail: montreal@honorary.mzv.cz

Honorary consulates of the Slovak Republic

Calgary, AB:
424 Varsity Estates Place NW
Calgary, AB T3B 3B9
Tel.: (587) 333-6831,
Fax: (206) 424-0205.
E-mail: richard@wolffi.com
Mr. Richard Wolffi, Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Montreal, QC

22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux, QC H9B 1W3
Tel.: (514) 421-2972,
Mobil: (514) 585-2496
Fax: (514) 421-1583
slovex@sympatico.ca;
slovex@slovex.com
Dezider Michaletz, Honorary Consul

Toronto, ON:

649 Brooker Ridge
Newmarket, ON L3X 1V7
tel: 647/290-9304 fax: 905/898-0166
slovakconsulateto@gmail.com
Michael Martinec, Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330

Translations

EVA
MESTICOVÁCertifikovaná
překladatelkaemestic@hotmail.com
416/922-8786Dr. Petr Munk
Chiropraktik1552 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
www.drpetermunk.comOrdinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

Tel.: 416/533-0005

ČESKO-SEVEROAMERICKÁ
OBCHODNÍ A KULTURNÍ
KOMORA INC.CZECH – NORTH AMERICAN
CHAMBER OF COMMERCE
AND CULTURE909 Bay St. # 1006
Toronto, ON M5S 3G2

Tel./Fax: (416) 929-3432

E-mail: czechevents.novotny@gmail.com
www.czechevents.net

Po Velikonocích

Napadá mne otázka, jak se teď slaví české velikonoce? Pochopitelně moje pětaticetiletá vzdálenost od rodné Moravy zanechala v paměti zcela odlišné Velikonoce, než jaké jsou dnešní.

Navíc v Kanadě jsou Velikonoce zásadně odlišné; státní svátek je Velký Pátek - den ukřižování a velikonocní pondělí zvané šmigrust je tu tradice zholá neznámá a pondělí je normální pracovní den; karabáče, pomlázka a podobně starodávné tradice plodnosti se tu nedělají.

Napadá mne, jestli se o Velikonocích praktikuje cosi podobného jako je vánoční pohádkový maraton opakující se rok co rok z pohádek půlstoletí starých. Kdoví, jestli je nějaký velikonocní televizní zvyk. Přiznávám, že si nevzpomínám jediný film pojednávající o Velikonocích, šmigrustu a malování vajíček.

Včera jsem se podíval na film, abych nezapomínal češtinu, zvaný *Libáš jako ďábel* od režisérky Poledňákové, která zazářila filmem *Libáš jako bůh*, který nebyl tolik o líbání jako o užívání mobilu a z neznalosti tohoto příručního přístroje vznikla zápletka. Víme, že milostný trojúhelník je zápletkou mnoha filmů, ale Poledňáková se nespokojila s trojúhelníkem, ale pojala čtyřúhelník jako pozadí filmu *Libáš jako ďábel*.

Manželství po dvaceti či více letech už není co bývalo a tak nevěru páchají dva z manželství, které už nefunguje a rozpadá se; ti dva zamilovaní holoubkové nadále udržují vcelku funkční, dokonce konstruktivní vztah se svými bývalými partnery, což je navzájem dost šťve, že ti bývalí toho druhého jsou užiteční, ba i prospěšní.

Holoubkové se rozhodnout vyjet na dovolenou a ne na nějaké blbě Kanary, ale do Kasablanky; zde nastává série zmatků, když holoubek v Kasablance vsedne do vlaku na opačnou stranu, než ten, ve kterém sedí holubička; holoubek stíhá vlak s holubičkou směřující do exotického Marakeše, ovšem odehrává se to v Maroku a při šťastném setkání na peronu jsou holoubkům ukradeny kufry i doklady a peníze, takže jsou švorc v cizině.

Leč zde nastoupí oblíbená rekvizita Poledňákové a to je mobil; každý z holoubků volá bývalého partnera s žádostí o poslání peněz a ti bývalí bez váhání vyhoví. Když jsem to vyprávěl Evě, vznesl jsem otázku „Co horšího se ještě může stát holoubkům dovolenkářům?“

Eva, která se nerada dívá na filmy, ale ráda si je nechá ode mne vyprávět, řekla: „Únos? Teroristi?“

„Ale kdepak,“ řekl jsem a prodlel, abych podtrhl vynalézavost Poledňákové, „kdyby

DĚTSKÝ TÁBOR HOSTÝN

existuje od roku 1954. Nachází se 80 km na sever od Montrealu v lesích Lanaudierského pohoří. Kapacita tábora je 66 dětí. Tábor pro děti od 6 do 16 let bude mít opět jeden tří týdenní turnus, a to od 5. do 25. července. Cena je vynikající: 395\$/1 týden, 765\$/2 týdny a 960\$/3 týdny. Daně se neplatí. Vystavujeme potvrzení pro daňové účely. Za každé další dítě ze stejné rodiny je sleva 10%. Poskytujeme slevy pro skupinové účasti. Pokud nám seženete nového účastníka, tak na požádání obdržíte odměnu 20 \$ za každý týden jeho účasti.

Výhody pro děti: kvalitní program, dobré jídlo, nádherná příroda. V táboře nabízíme: hry v přírodě a výlety k vodopádům a jinam, volejbal, fotbal a košíkovou. Velký úspěch mají noční hry za použití baterek. Ve dvou klubovnách se pořádají tance, provozují ruční práce, hraje pingpong a jiné hry. Na velkém jezeře Lafond máme soukromou pláž kde v čisté vodě provozujeme plavání, kanoistiku, kajakaření a rybaření. Protože máme nadbytek našeho dříví, děláme časté táborové ohně. Do tábora přijímáme i děti, které nemluví ani česky či slovensky. Ať si děti přivedou svoje kamarády či kamarádky. Hledáme vedoucí k dětem a kuchařky. Přednost mají bývalí účastníci. Přihlášky na dětský tábor a jiné důležité informace jsou na internetu: www.hostyn.org

KONTAKTY: Tábor povede již po třinácté **Ředitel dětského tábora:** RNDr. Josef Maxant, Tel. 450-465-4844, Fax: 450-923-4159, camp.hostyn@gmail.com; **Sekretářka:** Viera Šebénová, Tel. 514-385-5153, hostyn@live.com

President Asociace Hostýn: Zdeněk Nosek, Tel. 514-365-8863. Pár ukázek od dětí je na www.youtube.com pod heslem „Camp Hostýn“.

ti bývalí neposlali peníze na výpomoc zamilovaným holoubkům, ale ty peníze jim do Marakeše osobně přivezli.“

Eva zamávala rukou, a řekla, že takovou kravinu už nechce více poslouchat, marně jsem zdůrazňoval, že to je začátek filmu, první čtvrthodinka, a tím skončilo moje vyprávění filmu *Libáš jako ďábel*.

Chceš abych Ti to dopsal, anebo po vzoru Evy oželiš?

Přeju hezké a klidné povelikonocní období a všecko dobré.

Rost'a Firla

***

Na nemocniční postel
padá svět

Vážení přátelé, během posledních šesti měsíců potulování po nemocnicích se mi dostalo tolik projevů přátelství, že bych chtěl poděkovat co možná největšímu počtu svých laskavých krajanů. Pokouším se to udělat touto črtou.

Na nemocniční postel padá svět... Těmito slovy začíná Jiří Wolker jednu ze svých nejpozoruhodnějších básní. Pět slov, která se nezdají mít spolu něco společného. A žádné z nich není ani básnický něžné a dokonce ani přítulné. Snad jen Machar uměl použít slovo tak užitekově: *A padli všichni? Po zákonech vlasti.* Aněkdy Bezruč: *Maryčko, po stranách ostré jsou skály. Kolem nich utíká k Frýdku divoká, šumivá Ostravice. Slyšíš ji, rozumíš, děvčou z hor?... Černé Tvé vlasy se na skále chytily, bílé Tvé ruce se zbarvily krví... Myslíš, že kdo dolů má, srdce má taky, tak jako ty, Maryčko Magdonova?*

Nemocniční postel nebyla jediným tématem této Wolkerovy básně, kterou psal v době, kdy jeho život se užil do soutěsky smrti (umíral na souchotiny: dřív než moh' život k boji uchopit, zemřel mlád dvacet čtyři let). V této básni zní ještě jiné mocné téma Wolkerova mládí: *Soudruzi do boje jdou za spravedlnost, soudruzi do boje jdou, a nikdo neschází.* Ono vznešené téma spravedlivějšího světa, které Wolkerova generace – a nejen u nás, ale po celé Evropě – přijala za

své, groteskně vykrvácelo v říjnové revoluci a v příštích 40 letech na bojištích a v koncentracích málem celého světa.

Když jsem se nedávno sám seznamoval s nemocniční postelí, nemohl jsem si nevzpomenout Wolkerových veršů, které jako by byly palcátem vytepany do javoru. Ale také jsem znal schopnost tohoto čtyřladvacetiletého básníka vidět svět (ten který padal na jeho postel) v jeho nejbrutálnějších obrysech a současně dávat *Sbohem mým letním láskám, smyslným a žhavým.* Byl jsem svědkem životů, kterým bylo přiděleno mnohem více roků, žitých pod věčným úhlem věčnosti a službě bližnímu než Wolkerovi, ale málokdo ve mně zanechal tak silný pocit ceny života a lásky, nejen mezi mužem a ženou, ale mezi lidmi vůbec, jako právě tento básník, odsouzený vzdát se předčasně všech krás života ve 24 letech. Pamatujete? *Až umřu, nic na tomto světě se nestane a nezmění, jen srdcí několik se zachvěje v rose, jak z rána květiny. Tisíce umřely, tisíce umrou, tisíce na smrt jsou znaveni. Neboť ve smrti a zrození tu nikdo nezůstal jediný...* Ale Wolkerova láska k životu neuměla s jeho smrtí: *Ale má láska k světu ta bude žít v mých verších, v mých knihách zakletá je, ve všem co rád jsem mival, i ve vás, vás zraje...*

Patří mezi drobné ironie života, že básníku, který umřel v roce, kdy já se narodil, jsem povinován vděčností za připomenutí hodnoty daru života.

Josef Čermák

***

Jedna zapomenutá připomínka

Milý pane redaktore, toliko kratičká poznámka k článku dr. Josefa Čermáka „Hledači věčných pravd“ (Satellite, 18. prosince 2014). Úryvek „Uzavírá se zvolna kruh, a jak se jeho křivka újí...“, který autor vzpomíná, nepochází ani od Josefa Hory, ani od Karla Tomana, ale nachází se v básni Jaroslava Seiferta *Vějíř Boženy Němcové*. Jistě není zase tak moc důležité, kdo tyto, dle mého zdání, verše napsal. Naopak jsem rád, že dr. Čermák úryvek ze Seifertovy básně o Boženě Němcové, psaný v době Druhé světové války, připomenul ve svém článku.

Aleš Zeman -Burlington, Ontario

***

Maroš Bango vystoupil

na mimořádném koncertu Nokturen

Osobně jsem ho slyšel ve **Vidni**, kde zpíval na Kartnerstrasse i v Praze a Ostravě. Koncert začal zpívanou Smetanovou *Vltavou*, což byl velmi dobrý nápad a spíše unikátní začátek odpoledního koncertů. Při prvních taktech jsem úplně myslel že zpívá Karel Gott. Bango

Maroš a Alexandra Bangovi

má překrásný hlas, jeho předností je absolutní sluch, což mu napomáhá napodobit ostatní tenory, ale přitom jeho zabarvení hlasové je unikátní. Následovaly české i slovenské lidové písně, populární hudba z šedesátých let, ale i Ježkova skladba *Život je jen náhoda*. Koncert uváděla vynikajícím způsobem jeho žena Alexandra, která je také nevidomá a bylo velmi dojemné, že si oba dělali vtipy ze svého postižení. Přitom se smáli a bavili obecenstvo. Oba byli přijati velmi pěkně a obecenstvo je odměňovalo častým dlouhou trvajícím potleskem. Byl to rozhodně velký hudební zážitek. Dík patří rev. Milanu Popikovi, který celý zájezd manželů Bangových financoval a sám je vezl do USA k dalším koncertům - Washington, Chicago, New York.

Poslední koncert letošního koncertů Nokturen ve městě se uskuteční v kostele sv. Václava na Gladstone Avenue - 24. května v 17 hodin. Boris Krajný z Prahy oslavuje letos pětapadesát let koncertní činnosti a uvede díla Bedřicha Smetany, Frederika Chopina, Ludwiga van Beethovena a Maurice Ravela. Bude to generálka na jeho koncert v Pražském Rudolfinu, kde vystoupí se stejným programem 19. října. Občerstvení po koncertě obstará restaurace *Liba* z Etobicoke

Miloš Krajný, foto L. Soudek

***

Teologický vliv Jana Roháče z Dubé-Szalatnaye na Járu Cimrmana se projevil i ve hře *České nebe*

Jak již bylo publikováno v krajském tisku torontské Nové divadlo uvede počátkem května hru autorské trojice Cimrman-Smoljak-Svěrák *České nebe*. Cimrman, jak jsme zjistili napsal tuto hru v období první světové války v obci Dymokury, která se nachází zhruba v poloviční vzdálenosti mezi Lázněmi Poděbrady a Jičínem asi 16 km od obce Kopidlno, kde byl vyhlášený koňský řezník, o kterém před mnoha lety psal do Satellitu Petr Chudožilov. Podle cimrmanologů zde působil Jára Cimrman jako učitel v obecné škole a dokonce zde

Martin Přibáň a Miloš Stráský při zkoušce *Českého nebe*

vymyslel jakousi živou kopírku, po našem xerox (angl. zerox). Doklady o jeho působení můžeme vidět a hlavně slyšet právě v první části představení *České nebe*, která je pojata jako vědecké symposium. Dokonce zde uvidíme i jakousi naivní dobovou ukázkou z Cimrmanovy tvorby.

V druhé poněkud delší části je již samotná vlastenecká hra *České nebe*, kde vystupují historické postavy svatý Václav, Jan Hus, Jan Ámos Komenský a Karel Havlíček Borovský. Spor se vede o to, jestli by do komise mohla být přizvána i Božena Němcová. Její život zůstává pro mnohé velikány morálním otázkem a tak je místo ní přizvána její babička Magdaléna Novotná.

Nutno říci, že český génius Jára Cimrman se dostává na tenký led a pouští se do teologie. Jak k tomuto odváznému revolučnímu kroku došlo?

Zde je dluh mnoha cimrmanologů, kteří přehlédli skutečnost, že ve stejnou dobu působil na Jičínku, či přesněji řečeno v okolí Libštátu, i evangelický farář Jan Roháč z Dubé-Szalatnaye, o jehož významu pojednávala teologická sympózia v únoru roku 1970 v Janských Lázních na chatě Sola Fide a ve Vrbně pod Pradědem na jaře roku 1971.

Szalatnay byl reformovaný duchovní, pocházející z Maďarska. Jeho předkové přicházeli do Čech krátce po tolerančním patentu, který vyhlásil císař Josef II. v roce 1781 právě z tehdejšího Uherska a dodnes můžeme spatřit řadu potomků těchto misionářů mezi evangelickými duchovními. Szalatnay vynikal nejen teoretickými znalostmi Starého zákona, ale i uplatňováním nových metod při pastorační práci. K jeho největším starozákonním objevům podle teologa Milana Klapetky patří skutečnost, že biblický Abel byl zřejmě polského původu a jmenoval se Arno Knabelski. Jenže čas zapracoval na starých rukopisech a z tohoto dlouhého jména zůstalo pouze první písmeno křestního jména A a prostředek příjmení bel.

Málo známou skutečností je, že Szalatnay již v 19. století uplatnil internet, když potrubím spojil kostel s jednotlivými farníky a ti mohli poslouchat kázání v pohodlí svého domova u umyvadel jako dnes věřící u svých počítačů.

Je téměř jisté, že se právě génius Szalatnay setkal několikrát s ještě větším géniem Cimrmanem v jičínské kavárně Pod věží a probírali otázku rukopisů, které Václav Hanka objevil v nedalekém Dvoře Králové. Není však nic známo, že by spolu hovořili o objevu Josefa Lindy Pisně vyšehradské z roku 1816. Při bližším zkoumání se podařilo zjistit fakt, který je uveden i ve Wikipedii, že v roce 1819 našel univerzitní knihovník J. V. Zimmermann tzv. Píseň milostnou krále Václava. Zůstává otázkou, jestli se jednalo o předka Járu Cimrmana anebo pouze o jmenovce.

Ačkoliv během symposia, které se odehrává v první polovině představení *České nebe* se o Szalatnayovi ani Zimmermanovi nehovoří, Hanka a Linda jsou na přetřesu hned několikrát. Před představením jsme se zeptali režisérky Lenky Novákové, jestli ví něco o vlivu J. V. Zimmermanna a J. R. D. Szalatnaye na tvorbu Járu Cimrmana.

Lenka: Jsem totálně zaskočená. Ale podle mého nejlepšího vědomí zatím není známo, že by Jára Cimrman měl předky a už vůbec se nedal nikým ovlivňovat!

Pražské představení mělo premiéru 28. října 2008, jak pokročily Cimrmanologické objevy? Lenka: Nechtěla bych předbítat, ale pokud vím, datum konání symposia o dalších Cimrmanologických objevech se zatím z pochopitelných důvodů tají.

V pražském představení jsou jenom muži, ty jako žena neměla jsi potřebu obsadit hru pouze ženami?

Lenka: Měla. Bylo to to první, co mi přišlo na mysl. Už proto, že v souboru ND převažuje počet žen nad muži. Ale - neprošlo mi to. Na druhé straně mám teď velkou podporu v tom, že všechny funkce za scénou jsou obsazeny ženami. Od techniky až po nápovědu. I zvuk a světla tentokrát mají v rukou ženy. Takže si těch osm pánů, kteří mají roli, pěkně hýčkáme. Čím se liší torontské představení od pražského a kdo v něm bude hrát?

Lenka: Od pražského představení kamenného divadla se to naše bude lišit hlavně tím, že hrajeme v Torontu, tedy abych byla přesná - v Mississauze. Ač vycházíme z pražského představení, vše jsme museli přizpůsobit našim podmínkám. Jsme také jako vždy omezeni faktem, že přístup do nákladného prostoru divadla máme jenom po čtyři večery zkoušek před premiérou. Všechny ostatní zkoušky se konaly v méně nákladných prostorách společenské místnosti v Harmony a společenské hale kostela sv. Pavla. Konceptuálně nám vyhovuje fakt, že Cimrmanovské hry vycházejí z hereckých neherců. V tomto duchu a se zkušenými rukama zúčastněných jsme postavili představení.

Chceme přenést naše nadšení a radost na diváky. Osoby a obsazení: Ze staré gardy ND hrají zkušeně: Bohdan Zatoška (J. Á. Komenský), Jan Šmíd (sv. Václav), Martin Bonhard (K. H. Borovský). Přidává se k nim Karel Tamchyna (M. Tyrš) a Petr Smetana (Radecký). Jako nováčci ND se představí Josef Krameš (J. Hus), Martin Přibáň (Praotec Čech) a Miloš Stráský (babička).

Satellite přeje divákům, kteří navštíví představení *České nebe* ve dnech 1. -3. května v Maja Prentice Theatre příjemnou zábavu!

Aleš Březina

***

Vel'konočný turnaj v stolnom tenise

Priaznivci stolného tenisu sa opäť zišli v sobotu, 21. marca o 13:00 hodine, v hale cirkevného zboru Svätého Pavla v Toronte, aby privítali príchod jari Vel'konočným turnajom Easter Challenge. Vďaka podpore klubu Martina Rázusa (KMR) a kostolného zboru bol tento, už v poradí tretí turnaj, ďalším úspechom. Sme radi, že opäť si k nám našlo cestu zopár nových hráčov, nadšenci stolného tenisu pricestovali až (z ďalekého?) Bradfordu a svojou účasťou a kvalitou hry prispeli k atraktivnosti celého turnaja. Aj tento krát sa súťažilo v dvoch kategóriách, muži a ženy, na tri víťazné sety.

Víťazstvo v ženskej kategórii si odniesla Ingrid Harantová z Bradfordu, ako druhá sa umiestnila Katarína Kozáková a tretie miesto sa ušlo Eve Ostrihoňovej. V mužskej kategórii si prvenstvo odniesol Peter Ostrihoň, druhý skončil Václav Vaneček a tretí, Ivan Priesol. Zápas boli oveľa vyrovnanjšie ako na Vianočnom turnaji. Dobrú atmosféru vyplňovala hudba medzi zápasmi a farebné LED svetlo ožarujúce putovné poháre s pripravenými medailami.

Turnaj bol ukončený zasluženým občerstvením pizzou a pohárom vína. Účastníci sa rozišli spokojní, mierne unavení s nedeľňavosťou zúčastniť sa ďalšieho turnaja, *Luther Cup*, ktorý je naplánovaný na druhú polovicu mesiaca júna.

Srdečne Vás teda všetkých pozývame, prídte medzi nás!

Peter Ostrihoň

***

ČESKÁ DOPLŇOVACÍ ŠKOLA 2014/15

Pro děti 5-12 let
Každou sobotu 10-12 h.
kromě dlouhých víkendů

Paní učitelka Jana Holubová
se na vás již těší

Učebna 918 Bathurst St. Toronto
www.918bathurst.com

Masarykův ústav info 416.439 4354

Fenomén – české lázně

Ano, je tomu tak, opravdu lze v případě našich lázní mluvit o fenoménu. Přesto, že Evropa z počátku mnohem více a dříve proslula existencí lázeňství, dokázaly si Čechy v tomto směru, byť později, vydobýt neuvěřitelné uznání a lze je považovat za lázeňskou velmoc. Vše, co napomáhalo vzniku a rozvoji českého lázeňství zde bylo, úžasná krajina, příhodné klima, nepřeberné množství využitelných pramenů.

Lázně, z počátku značně skromné, začaly vznikat, jednak díky šlechtě, na jejichž panstvích minerální prameny vyvěraly, dále díky církevním hodnostářům, kteří v léčebné síle viděli dílo boží a svou vzdělaností si s lázeňským léčením dokázali poradit a konečně díky bohatší vrstvě měšťanů, která ve využití objevených pramenů hledala jakési počátky podnikání a zajištění svého dalšího majetku. Největšího rozmachu dosáhlo u nás lázeňství v konci 18. a celém 19. století, což bylo zákonitě spojeno i s pokrokem vědy, techniky a společenské komunikace. U techniky pak hlavně s rozvojem železnice. Do lázní přijížděla ta nejvybranější klientela. Rozvoj nazývaný „Zlaté období lázní“ trval až do začátku druhé světové války. Nermalou měrou k rozvoji přispíval vznik zdravotních pojišťovacích ústavů, hojně též vznikaly zcela nové léčebné lázeňské metody. Kromě léčení minerální vodou a to jak jejím pitím, tak koupelemi, nenechala na sebe dlouho čekat ani slatina a rašelina se svými zábaly. K tomu ke všemu nelze nepříčist fundované lázeňské lékárny, kteří lázeňství mnohdy zasvětili celý svůj život. Rok 1948 s vadnými komunistickými rozhodnutími rozvoj lázní na dlouhou dobu zcela pohřbil. Lázně se znehodnotily znárodněním a zůstal jen pokus, zbytky ještě trochu fungujícího lázeňství nabízet širokým vrstvám pracujícího lidu, jak političtí představitelé tehdy přesně uváděli. Úpadek lázní započal a trval prakticky až do pádu komunismu. Mnohé z lázní se už ani pak nepodařilo zachránit. V současné době má Česko více než třicet fungujících lázní. V letech 1985-95 se projevil pokles zájmu o lázně o celých 30%, přičemž úloha lázní je jen obtížně zastupitelná. Po roce 1995 začal nesmělý nárůst. Zlom byl až v roce 2008, kdy lázně využilo více než 670 000 osob, přičemž rok 2000 představoval číslo kolem 400 000. Současná zahraniční klientela je zejména z Německa, Rakouska, Ruska, nárůst je u Izraele, USA a Slovenska. Odliv u Polska a Ukrajiny. Také nárůst zaznamenala domácí klientela, neboť české zdravotnictví právně narovnálo dosavadní nefunkční indikační systém, který českým lidem do značné míry omezoval možnosti lázeňského léčení.

Našimi nejstaršími lázněmi jsou Teplice v Čechách – svědčí o tom zachované a funkční vřídlo, tak zvané *Pravřídlo*, u kterého novodobý výzkum dokázal jeho existenci už z 8. století. České lázeňství při svém vzniku okamžitě pochopilo, že je třeba skloubit funkci léčebnou s funkcí společenskou, což dalo určitě základ celkovému rozvoji. A toto v našich nejstarších lázních platilo jednoznačně. Ne náhodou se Teplicím říkalo *Salón Evropy*. A kdyby žili, určitě by to dosvědčili jak Beethoven, tak Goethe, či Napoleonova Luisa, Vilém I., František Josef I., anebo pruský král Vilém, protože ti všichni a ještě mnozí další Teplice poznali.

Co do proslulosti a brzkého vzniku na sebe nenechaly dlouho čekat ani Karlovy Vary, opět s tou nejbohatší a nejzajímavější klientelou, mezi níž pravidelně patřil i car Petr Veliký. Když už píšou o nejstarších, tak se zmíním i o lázních nejmladších a těmi jsou jihomoravská Lednice, jejíž lázeňský status je od roku 2007. Ještě před nimi primát mládí držely lázně Poděbrady se svou nabídkou léčby kardiovaskulárních onemocnění, se svou mírně nahořklou a silně železitou vodou, která poprvé vytryskla na nádvoří zdejšího zámku v roce 1905 a se svými nádhernými parky, ve kterých nikdy nechybí dokonale ztvárněné zahradnické dílo, obrovské květinové hodiny.

Asi ve světě nejproslulejší a nejznámější jsou už zmiňované Karlovy Vary. Jsou opravdu světové i se svou přírodní zvláštností, bohatým pramenem horkého vřídla. Všechny jejich minerálky jsou klasické kyselky, ale i termy s teplotou nad dvacet stupňů. Do Varů jezdím nerada, nemám tam v sobě žádný klid, uspokojení a českou hrdost, když jsem nucena dívat se na všudypřítomné nápisy v *domečkovém písmu*. Každopádně jsem tam bývala ráda hostem, ale nestojím o to, abych tam byla jako *kurórtník* a pochutnávala si na *oblátke* a nikoli české oplatce. Porevoluční rozprodávání Karlových Varů považuji za neodpustitelnou a nenapravitelnou chybu.

Svou proslulostí si nezadají ani další západočeské lázně jako jsou Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Kynžvart. Také tyto se mohou chlubit velmi vzácnou klientelou, mezi kterou patřili: Destinová, Wagner, Chopin, Goethe, Neruda, Dvořák, Masaryk, Kafka, Edison, František Josef I. a pravidelně anglický král Eduard VII. – ten posledně jmenovaný zde byl dokonce devětkrát. Opusťme západočeské lázně a dopřejme si pár skromných informací o lázních Jáchymov, prvních radioaktivních lázních vůbec. V roce 1864 v jednom z tamních hornických děl vytryskl pramen vody, který zatopil šachtu – o radioaktivní vodu v šachtě nebyl žádný zájem až do časů madame Curie – pak se teprve vše přehodnotilo. Dnes Jáchymov tvoří svým významem jednu z nejdůležitějších součástí v komoditě českého lázeňství. Jáchymov nebyl sám s léčebnými účinky radioaktivní vody, na jižní u obce Zdravá voda byla též léčivá radioaktivní voda a kolem pramene malé lázně – ty ale do dnešní doby nepřežily.

Akdyž už jsme tak trochu na jižní Moravě, je na místě konstatovat, že se zde nacházelo značné množství povětšinou menších lázní, které však z nejrůznějších důvodů nepřežily. Jmenujme alespoň Sedlec u Mikulova, Petrov u Strážnice, lázně Heliga v Čejči, ve Znojmě, Lískovci. Přežil jen Hodonín, nově již zmíněná Lednice a od roku 1982 Ostrov u Macochy, jehož léčebnou zajímavostí je speleoterapie. Téměř každé české lázně mají svou osobitou zvláštnost, která není dána jen lokalitou, ve které se nacházejí, ale mnohdy zajímavostí historickými.

Za vznik krásných lázní Bohdaneč, vděčíme tamnímu rodákovi Janu Veselému, bohatému nájemci rybníků. Ten zde už v roce 1897 u Rajskeho potoka založil menší lázně, přičemž jako lázeňská budova posloužily prostory bývalého pivovaru. Pro

léčení použil Veselý zdejší rašelinu, která se nacházela na více než 40 hektarech v mnohametrových vrstvách a ve stáří kolem čtyř tisíc roků. K dalším lázním Karlově Studánce patří počáteční vzpomínka z 18. století na bruntálského měšťana Riedla, který si sám na sobě úspěšně ověřil účinky koupelí ve zdejší kyselce ohříváné žhavou struskou z hutí. Další budování zde provedl nejmladší potomek Marie Terezie Maxmilián II. František. V počátečních letech zde nebyly žádné lázeňské domy, ty se objevily až kolem roku 1803. Přesto se sem hojně za léčivou vodou jezdilo. Místo v té době neslo své zvláštní jméno *Hinnewieder*, což v překladu znamenalo něco jako *Tam a zpátky*. Pokusy plnit léčivou minerálku do lahví, nebyly úspěšné, láhve praskaly, takže se od expedice upustilo.

Dalším rybníkářem, který má na svém kontě počátky lázní byl třeboňský rodák Václav Horák. O lázeňství toho dost znal, neboť Třeboň mívala lázně očištné už od 15. století. Nelze však opomenout dalšího místního měšťana, učitele a podporovatele společenské kulturnosti Václava Hucka, který v roce 1883 ve městě v blízkosti Zlaté stoky opravdově lázně založil a to pro svou nemocnou dceru Bertu, které po ní také pojmenoval jako lázně Bertiny. Kupodivu ani komunistický režim nenechal bez povšimnutí ideálnost všech třeboňských léčebných podmínek a v roce 1975 vystavěl lázeňský kolos Auroru.

Jižní Čechy nabízejí další zajímavé slatinné lázně a těmi je Bechyně, mimo jiné s tradicí keramiky a vzpomínkami na zdejší panství Petra Voka.

Uvedené tvrzení, že za vznikem mnohých lázní stojí šlechta, podporují také snad nejslavnější moravské lázně Luhačovice. Byl to hrabě Vincenc Šerény, jemuž se založení lázní připisuje už v 18. století. V lázních vyvěrá kolem 16 pramenů, některé s názvy odvozenými od jmen šlechtické rodiny jako Vincentka, Ottovka, Aloizka. Lázně vždy byly a stále jsou proslulé všestrannou kulturností a nádhernou architekturou původních budov.

A nebyly to pouze světoznámé lázně, které vstoupily do dějin českého lázeňství, byly to i menší, ale neuvěřitelně oblíbené – určitě by se na ně nemělo zapomenout. Malé lázně Sv. Jan pod skalou v blízkosti Berouna z let 1904-1912 s vedoucím lékařem MUDr. Čapkem, otcem Karla a Josefa, určitě do výčtu patří. Stejně tak zaniklé a kdysi hodně živé lázně Balda u Poličky založené na léčivém studeném prameni silně železité vody. Léčbu zde vyhledával i Jaroslav Vrchlický. Každopádně lázně Sedmihorky, o jejichž vznik se zasloužil lidový léčitel Vincenc Priessnitz, zakladatel celého vodoléčebného systému. Stejně nelze zapomenout, že založil vodoléčebný ústav, který se stal později základem pro lázně Jeseník. V roce založení Sedmihorek v nich bylo pouze sedm pacientů, v roce 1842 už 58, později běžně kolem 500. Nechyběla zahraniční klientela z Rakouska, Ruska, Německa, Turecka i Švédska. Experimentovalo se zde s celou řadou nových léčebných metod, třeba s tak zvanými vzduchovými lázněmi, kdy za slunečna, dvě hodiny před obědem se chodilo na vytyčenou procházku jen v prostěradle a se slamákem na hlavě. Prosazovala se pitná kúra venkovského mléka a bylo toho mnohem víc. Pak lázně Toušeň založené 1868, které navštěvovalo obrovské množství osobností, jejichž seznam by byl velice rozsáhlý, tak za všechny alespoň Emil Pollert, Milan Rostislav Štefánik, Voskovec, Werich, Branald, Janáček, arcivévoda Karel s císařovnou Zitou, - lázně, které v soukromém držení poskytují služby stále.

Jak jinak ukončit „lázeňské povídání“ než několika skromnými informacemi o lázních Kyselka. Prameny zde byly objeveny už v 16. století, za pití *Bukové kyselky* se zpočátku dokonce platilo. Minerálka se začala plnit do nádob a roku 1793 vznikla továrnička na výrobu keramických nádob. 1826-27 postaveny lázně s neuvěřitelně chutnou vodou o čemž se vyjádřilo mnoho hostů, dokonce i řecký král Ota I. Pro zdejší lázně sehrál nejdůležitější úlohu český podnikatel italsko-německého původu Mattoni, který začal se stáčením minerálky do skleněných lahví – v roce 1876, kdy zároveň už byl majitelem lázní, to bylo více než milion lahví. Následný rozkvět lázní byl úžasný a trval až do konce druhé světové války. Po roce 1948 začaly lázně velice chátrat, budovy se rozpadaly, chutná voda vytékala rezavějícími zbytky potrubi a většinou tekla do základů budov, čímž urychlovala celkovou zkázu, střechy budov se rozpadaly a v jejich spárách začaly růst náletové rostliny. Z lázní se stávalo rumišť. Zběsilá privatizace po revoluci nic nevyřešila, ať se za ni stavěl Rus, Ital, Němec nebo Čech. Kyselka vlastně trvale a pomalu umírá – viděla jsem to na vlastní oči a bylo mi z toho na nic. Když v naší televizi běží reklama, kdy číšník na jakémsi banketu říká „Mattoni už není“ vždy si vzpomenu na lázně Kyselku.

Pro mé povídání to není zrovna pozitivně laděný konec, ale není všem dnům konec, plánuji si totiž prožít tři týdny v Bečyni a třeba pak ještě nějaký lázeňský pozdrav napíšu.

Jana Fafejtová – Praha

***

Lázně Poděbrady

O multikulturalizmu

Vážený pán Březina: Dovoľte mi napísať pár slov k vašej odpovedi p. Kunovi (Satellite # 1/2015): Píšete: „To, že existuje Satellite a jiná etnická media, patří také do multikulturalismu.“ Nič proti tomu - ale v období po r. 1968 sa viacero našich krajanov vystaľovalo napr. aj do juhoafrickej Republiky. Tiež si tam vydávali svoje časopisy - i keď nie tak úspešné ako Satellite.

Medzi ne vtedy parilo *Jaro, Našinec*, alebo *Obežník*. Možnosť ich vydávania by som však nepripisoval multikulturalizmu - ale ani apartheidu. Výraz multikulturalizmus sa začal používať až v šesťdesiatych rokoch minulého storočia. Podľa *American Heritage New Dictionary*, znamená: *Názor, že rôzne kultúry v spoločnosti si zasluhujú rovnakú vážnosť (equal respect) a (rovnaký) záujem vedeckého skúmania.*

Táto definícia však stráca platnosť v prípade, že niektorá z tých kultúr je nepriateľská voči iným kultúram a dokonca používa násilné prostriedky k ich potlačaniu. Vtedy je tento názor morálne neprijateľný (lebo si nezasluhujú rovnakú vážnosť) a multikulturalizmus sa stáva jasne negatívnym javom.

Dnešný multikulturalizmus nemá len podobu deskriptívnu (opisnú), ako „spolužitie rôznych kultúr“, ale z hodnotiaceho hľadiska sa zdôrazňuje pozícia preskriptívna, čiže: „je to dobré“. Vo viacerých krajinách sa to ďalej transformovalo aj do politickej filozofie, čiže do zákonov, pri tom znehľadávajú kvalitatívne rozdielnosti rôznych kultúr. Pri absencii spoločného menovateľa (mierové spolunažívanie) je treba multikulturalizmus pozudzovať nielen kriticky, ale často aj odmietavo. V toto zmysle som rozumel vyjadrenie p. Kuna - a je to aj môj názor.

Niektoré zo štátov, ktoré prijali multikulturalizmus do svojej politiky, začínajú už túto prehodnocovať. Medzi ne patrí U.K., Holandsko, Dánsko, Nemecko, Franciá, Španielsko a i. O nedostatkoch a škodlivosti multikulturalizmu (multikulturalnej politiky) sa tiež vyjadrilo viacero štúdií a autorov, napr. Thomas Sowell (ekonom), Robert D. Putnam (profesor politických vied), Frank Salter (etolog) a iní.

Samozrejme, debata stále prebieha. Myslím si však, že ak je rozpor medzi teóriou a skutočnosťou, treba skôr prehodnotiť teóriu. Ďalej píšete: „Druhý pojem, který panu Kunovi vadí je politická korektnost. Zkuste si tam pouze dosadit místo politická korektnost - lidská slušnost a pak se dá rozumet tomu, proč se skupiny lidí mají nazývat tak, jak si přejí.“ Problémom v tejto úvahe je hlavne to, že dosadením iného výrazu sa často mení aj obsah. Už dávno (cca 400 B.C.),

Thucydides spomenul, že ak sa chce despota dostať k moci, musí najprv skorumpovať jazyk. Slová musia stratiť „pôvodný význam“ a nadobudnúť význam, daný despotom. Niekedy pôvodné slovo ostáva a zmení sa len význam, inokedy sa zmenia aj slová: Napr. v komunizme „mier“ znamenal víťazstvo komunizmu a „ľudová demokracia“ nemala nič spoločného s demokraciou.

Podobne dnes, sociálna spravodlivosť (social justice) má málo spoločného so spravodlivosťou, ako aj súčasné snahy o redefiníciu manželstva skôr usilujú o praktické zahmlenie jeho tradičného významu. Spmínam si, že v Československu existovali (cca rok 1945-1949?) dva mládežnícke časopisy: *Junák* a *Vpřed*.

Príchodom komunistov k moci tieto časopisy boli zlúčené a ostal iba jeden, zvaný „Junáci Vpřed“.

Potom boli z toho názvu Junáci vypustení - ostal iba *Vpřed*. V tom istom(?) roku však zároveň vznikol iný (už vládny) časopis *Pionýr*. V ďalšom roku sa tieto spojili a názov časopisu bol *Pionýri Vpřed*. A nakoniec už ostal iba „Pionýr“. Podstatne sa zmenil nielen názov, ale aj obsah.

Podobne, aj výraz „politická korektnosť“ - od jeho vzniku niekoľkokrát zmenil význam: V US histórii (koncom 19. storočia) sa používal (i keď zriedka) v zmysle: „v súlade so zákonom“.

Napr. Výrok súdu bol politicky korektný, ak boli zohľadnené všetky aplikovateľné zákony.

Začiatkom 20. storočia (po r. 1918), vzhľadom k medzinárodnej situácii sa ten výraz začal orientovať na politiku SSSR v jej opise - čiže, čo bolo politicky korektné, znamenalo konformitu s politikou SSSR. Z pozitívneho významu sa stal negatívny. V rokoch sedemdesiatych adoptovali tento výraz (P.C.) aj americké ľavicové hnutia, snažiac sa ho v tej situácii znova spozitívniť. Do značnej miery sa im to podarilo a politicky nekorektné výrazy sa stali nemoderné (spoločensky málo akceptovateľné). Tak napr. Došlo k zmenám názvov černochoch: Len počas pár desiatok rokov (odkedy som v USA),

z *negro* sa stal *farebný (colored)*, potom *black*, potom *Afro-American*, a dnes je to *African-American*. Viedlo to k viacerým nedorozumeniam, spomeniem len jedno: Svojho času, americká (liberárna - biela) právnička Gloria Allred, spomínala v rádiom vysielaní izraelskú záchranu židov (černochoch) z Etiópie (1991 - Operation Solomon), hovoriac (citujem a prekladám z pamäti): „Izrael vtedy zachránil mnoho afrických Američanov (African Americans)“. Samozrejme,

že dotyční zachránení nemali nič spoločného s Amerikou. Síce sa asi za minútu opravila (dodatočne si uvedomiac, čo povedala), ale už bolo neskoro. Podobne a ine zádrhly s politickou korektnosťou sa stali natoľko známe, že ľudia ju začali ignorovať a dokonca si z nej robia vtipy. Pravda, politická korektnosť stále existuje, hlavne na US univerzitách a v politike. Pritom však, už aj v televízii je výraz „politická korektnosť“ často parodovaný. Skôr sa stal predmetom výsmechu. Nepochybujem však o tom, že presadzovatelia politickej korektnosti budú ďalej nové názvy vymýšľať. Keď píšete: *...pak se dá rozumět tomu, proč se skupiny lidí mají nazývat tak, jak si přejí.*, je možné, že podliehate mediálnej P. C. propagande.

Ja ľudí neposudzujem podľa príslušnosti k nejakej skupine, ale podľa toho, ako sa ku mne (a iným) správajú. Poznám tu niekoľko černochoch, ktorí, keby boli urážliví (našťastie nie sú), by nesúhlasili s pomenovaním *African-American*. Cítia sa byť Američanmi a keď ide o farbu pokožky, tak sú *black*. Myslím, že rešpektovanie tejto „osobnej“ identity je podstatne (kvalitatívne) dôležitejšie, než súčasná politika hoci ktorej „skupiny“ - zvlášť tej, do ktorej človek patrí bez vlastného pričinenia.

Spomeniem jednu dávnejšiu príhodu: Sedeli sme u mňa v kuchyni - všetko krajanovia, rozprávali sme sa česko-slovensky. Prišla ďalšia (krajanová) návšteva a priviedla so sebou černocho. Stereotypicky zaťažený, som sa ho spýtal: „Hi, sit down, what would you want to drink?“, - načo mi on odpovedal: „So mnou môžeš hovoriť po slovensky - ja som Bratislavčan“. I keď sme v ďalšom na tú tému nehovorili, počítam že jeho identita neni nutne „skupinová“, ako neni ani moja, a asi ani nie nutne vaša. V uvode tiež píšete: „[skupina] Pussy Riot, jejíž členky byly uvězněny za to, že 21. února 2012 zpívaly v moskevském chrámu Krista Spasitele punkovou modlitbu *Bohorodičko, vyžeň Putina z Kremli!* I zde se jednalo o svobodu slova“.

Podrobnosti nepoznám, ale myslím, že princíp slobody slova môže byť uplatňovaný iba na verejnom priestranstve - nie však na súkromnom území. Podobne, ako Vy máte právo (ako v úvodniku píšete), zverejniť/nezverejniť príspevky hoci koho aj držiteľa chrámu majú právo regulovať, resp. aj zaraziť „slobodný prejav“, ak je podľa ich názoru nevhodný a uplatňovaný na ich majetku.

Boris Rajek - Venice, California
***

Proč potřebujeme památník obětím komunizmu?

Odpoveď na otázku je velice snadná: Lidé mají krátkou paměť! Co člověka pozvedne na židli je skutečnost, že křičící hrstka lidí se snaží zvrátit snahu mnoha občanů Kanady od vybudování památníku - „Tribute to Liberty“. Důvod k vybudování takového památníku je skutečnost, že celá čtvrtina Kanadčanů emigrovala z komunistických zemí.

Proti tomu se staví lidé svými smyšlenými názory, které vždy podávají jinak, než jaký je jejich opravdový důvod. Ve snaze odvrátit úsilí lidí vybudovat památník zabalují své hlasy proti do všeho možného.

Téměř úměrně jak pokračují přípravy kolem stavby monumentu se se stejnou vervou ozývají hlasy jedinců proti tomuto projektu. Hlasy jedinců, tak jak to píšou, nikoliv mnohých!

Jeden z nich je architekt Barry Podolsky, který se s největší pravděpodobností snaží zakrýt svůj skutečný důvod proč se staví proti památníku. Dá se to dobře vyčíst z jeho rozhovoru z novin Ottawa Citizen 1. ledna 2015 kde na otázku: „Kdo jsou vaši hrdinové“ odpověděl: „Když jsem byl dítě, moji hrdinové byli lidé jako Marx, Lenin, - všechny levicové ideologie, ze kterých jsem vyrostl“.

Vyrostl opravdu? Když agituje proti monumentu s argumentem, že takové dílo na tak exkluzivní místo nepatří. Přitom (pokud se nemýlím) National Holocaust Monument měl též stát na tom místě (byl ale odmítnutý židovskou obcí). Je to pravé místo na obdobnou stavbu - památník!

Nejvíce mě však dojala zpráva dopisu od Tatiány T. v Ottawa Citizen, která napsala: „Raději bych viděla na tomto místě jiný památník a nikoliv memoriál pro 20 milionů obětí komunizmu, které byli vlastně oběti druhé světové války!“ Zde je vidět její hrubá neznalost dějin. Nikoliv 20 mil. ale 100 mil. se stalo obětmi během míru

v komunizmu a ne za války! Avšak hned se staví proti památníku.

Vysvětlení podá její další věta: „Váš projekt je zneuctění těch Kanadčanů, kteří vyrůstali v komunistických zemích a měli „šťastné dětství“!

Chudinka egoistická s komunistickým tatínkem se zřejmě měla dobře, zrovna tak jako dětičky SS-áků a dozorců v koncentračních táborech v době Hitlera. Tatínkové, strážci v Osvětimi nosili krásné věci ukradené od uvězněných, k potěšení svých ratolestí. Takovým lidem je zcela jedno, že statisíce dětí na Ukrajině umíraly hladem, který vyvolal Stalin. Hlavně že někteří měli „šťastné dětství“!

Bohužel, fascinace komunizmem se stále nalézá u mnoha lidí ve světě. Netřeba připomínat země, kde doposavad vládne totalita, ale je to zarážející u lidí, kteří měli to štěstí, že nemuseli sami zažít teror komunizmu. Pak se z nich stávají „salonní“ komunisti, bez toho, aby něco o komunizmu věděli.

Že nejen komunizmus, ale samotný marxismus, (potažmo socialismus) je postavený na teroru, se od Marxe a Engelse nedoví. Museli by číst něco jiného, něco z dějin a ze života. Propagují kubánský a venezuelský socialismus, ale nechtějí vidět skutečnosti, že Venezuela s obrovským bohatstvím oleje nemá pro své lidi dostatek zboží. V obchodech regály zejí prázdnotou, hlavně že můžou tvrdou rukou vládnout svým občanům a tím si udržet svůj komunizmus.

Správně to vyjádřil kdysi Jan Werich: „Starý blbec, byl kdysi mladým blbcem!“

Pozastavil bych se ještě nad lidmi, kteří nevidí důležitost památníku natoľik, aby také přispěli penězi na financování projektu. Vyznívá to téměř jako „po nás potopa“, k čemu připomínat minulý komunistický teror! Kdo se však nepoučí z dějin „bude je muset zopakovat“! Děti a vnoučata?

Vilém A. Kun, Winnipeg

***

Mária Srncová 80-ročná alebo

Čože je to 80?

Z akýchsi nepochopiteľných príčin som sa doposiaľ dožil už vyše 60 rokov. Ešte donedávna som si myslel, že každý slušný človek vie, kedy je toho dost a podľa toho sa aj zachová. A 60 je preda viac ako dost. Takto neľútostne a inteligentne som uvažoval až do nedávna. Postupne som si však začal uvedomovať, že Vianoce sú čoraz častejšie, ešte včera bolo leto a už je tu znova, pobehnúť za electrickou začína byť problémom a iné neočakávané radovánky, ktoré človeka nie veľmi potešia. A to má len niečo nad 60.

Pre toto všetko sa neskromne domnievam, že som si už čosi odžil a môžem sa teda vyjadriť k jubileám iných ľudí, ktorých mám rád. Včera som sa dozvedel, že naša susedka, dobrá priateľka mojej ženy, sa 24. apríla dožíva neveriteľných 80 rokov. To je už priveľa aj na moju prebujnelú fantáziu. Čulá pani, ktorá neúnavne pobehuje okolo nášho baráku, stará sa o kvety, ba neraz aj supluje domovníka, má taký vek. Pri tejto zpráve som sa dost zahanbil, porovnávajúc činnosť pani Marienky so svojou vrodenu lenivosťou, ktorú sa neraz snažím ospravedlniť už nie najmladším vekom. Vek vlastne neznamená nič. Dôležitý je život, ktorý žijeme a stopa, ktorú za sebou zanecháme. Pani Marienka toho stihla neúrekom. Pochádza z Kotešovej, dedinky na strednom Slovensku, žila v Dubnici nad Váhom, kde vychovala spolu so svojim manželom Jánom, dve dcéry a syna. Všetci teraz žijú v Toronte a blízkom okolí. Pani Marienka spolu s manželom sa za svojimi deťmi vystaľovala už nie najmladšia asi pred 20 rokmi. Aj tento krok do neznáma svedčí o tom, že v jej prípade počet rokov je skutočne iba bezvýznamné číslo.

Želať jej preto ďalších neviem koľko rokov je prinajmenšom čudné, keďže roky nie sú dôležité. Dôležitý je človek a tým pani Marienka nepochybne je. Nech teda žije a rozdáva radosť ešte tak dlho a plnohodnotne, ako sama uzná za vhodné. Taký je náš višň.

Ivan Znášik a iní gratulanti

***

Co a proč se tedy děje?

Vláda schválila dva důležité zákony: novelu branného zákona a návrh zákona o službě vojáků v záloze. Obě předlohy nyní projedná parlament, nevstoupily tedy zatím v platnost. Lze ale říci, že možnost obnovení plošných odvodů je velice reálná, vláda má v parlamentu dostatečnou sílu. Poslanci a senátoři ovšem mohou podávat k novelám pozměňující návrhy. Základem novely branného zákona je obnovení odvodů celých populačních ročníků mužů, od něhož ČR ustoupila se zavedením plně profesionální armády v roce 2005 (a navíc přidání odvodů celých ročníků žen). Základem zákona o službě vojáků v záloze je určité zvýšení motivace pro vstup do aktivní

zálohy (a také kompenzace zaměstnavatelům záložáků za to, že je armáda ročně na několik týdnů povolá na cvičení).

***

Druhá strana mince

Tak český parlament zřejmě odhlasuje, že budou zase odvody. Na rozdíl od doby minulé půjdou k odvodu i panny a dívky. Snad jen těhotné ženy budou od této povinnosti osvobozené. Takže si stát zase osobuje právo na jedince a jedna ze svobod, která se vybojovala v listopadu 1989 nenápadně zmizí. Premiér Sobotka zdůraznil, že se prý nebude jednat o zavedení vojenské služby, jen v případě nutnosti.

Totalita vždy začíná jaksí pomalu a nenápadně. Jeden můj známý mi vyprávěl o kolektivizaci u

nich na vesnici. Nejprve se znárodnil kulak, který měl nad sto hektarů. To se všem líbilo, protože byl nepopulární. Pak se znárodnili ti, co měli nad padesát hektarů, to také nikomu nevadilo, pak nad dvacet hektarů, to už vadilo těm, co měli více než dvacet hektarů a když došlo na ten zbytek vesnice, tak už se jen nadávalo po hospodách.

Církev pochopitelně k odvodům mlčí jako mlčely v minulosti a mladí si to dokonce, jak jsme mohli slyšet v Českém rozhlasu – Radiožurnálu, pochvalují.

Nějak se nám teď svět militarizuje, nejen Putinovo Rusko a Ukrajina. V Torontu při hokejovém zápase Maple Leafs se při přerušení zápasu vítají kanadští vojáci a diváci jako jeden muž si stoupnou a tleskají. Já nikoliv. Nemám holt kladný vztah k jakékoliv armádě.

Co však předcházelo tomuto rozhodnutí

parlamentu? Nejprve průzkum veřejného mínění a zjistilo se, že už chlapi nejsou to, co byli, ale bábovky a lid by chtěl mít muže silné a zdatné. Další událostí byl přejezd amerických vojáků přes naše území a občané je opět vítali jako v roce 1945 sovětské vojáky.

Lze jen povzdechnout: Škoda, že jsme takhle nevítili v roce 1648 švédskou armádu generála Jana Kryštofa Königsmarcka, když obléhala Prahu. Nemuseli jsme být tři sta let pod Rakouskem. Svou obhajobu před vojenským soudem na Pankráci 14. června 1977 jsem začal slovy o bitvě na Bílé hoře a že od té doby byla česká armáda zbytečná. Na tomto názoru jsem dodnes nic nezměnil a tak si myslím, že i odvody, které zavede tato česká vláda budou zbytečné.

Aleš Březina

***

EXPERIENCE EDENVALE AERODROME
A beautiful place to fly and dine

- Bistro 26 Restaurant
- Hangar Rentals
- Czech Manufactured Ultralight Aircraft for sale
- Self Serve Fuel Station
- Runway Lights
- Automatic Weather Observation Station (AWOS)

EDENVALE Aerodrome **BISTRO 26**

5195 Hwy 26 East | Stayner, ON | L0M 1S0 | Tel: (705) 428.3112
 www.edenflight.com | www.bistro26.ca | info@edenflight.com

For reservations please call (705) 428.4703 or email us at info@bistro26.ca

Koncert pre dva nástroje

V příjemném prostředí The Papermill Theatre bylo v neděli 12. dubna 2015 uvedeno pásmo hudby a poezie Torontského slovenského divadla Koncert pre dva nástroje. Večer uvedl nový slovenský velvyslanec Andrej Droba. V první části se jednalo o básně Eleny

Cmarkové. V její poezii jsou důležité tři motivy: prvním je jakýsi protest-song proti tomu, jak je dnešní společnost určovaná médii, jak se naše společnost „bulvarizuje“ a je i ovládána „bulvárem“. Druhým motivem je příroda na středním Slovensku, kde prožila většinu, ne-li celý život a třetím motivem je její teologický vertikální rozměr: vztah člověka k Bohu. V druhé části večera byla poezie Jána Karšai, který se narodil v roce 1942 v Tisovci. Jeho otec byl lékař a pro svůj židovský původ se celá rodina stala v obci nežádoucí. V říjnu ho rodiče ukryli u matky evangelického faráře Pavla Hronce v Zvolenskej Slatině. O tom všem vypráví Ján Karšai ve své poezii. Po roce 1968 emigroval a dnes žije ve Vancouveru. Oba básníci se setkali před časem na Slovensku a tak vznikl i nápad uspořádat společný večer, který režírovala Valerie Tóthová.

Na horním snímku jsou zleva: Slávka Očenášková-Štrbová (scénář a recitace), Ján Karšai, Váľka Tóthová (režie), Dušan Tóth (recitace), Elena Cmarková, slovenský velvyslanec Andrej Droba, a slovenský honorární konzul Michael Martinček.

O hudební doprovod se postarali Milan Ichniovský a Bea Labíková.

abe

České knihovny a jejich webové stránky

Češi milují knihy a velmi si rádi půjčují knihy v knihovnách, které v poslední době zaznamenaly velký rozvoj. Česká republika má nejhustší síť knihoven v Evropské unii. Knihoven máme téměř tolik, kolik je obcí. Obcí je v České republice celkem 6253 (dle ČSÚ k 1.1.2014) a knihoven je téměř 6 tisíc. Ke svému životu dnes knihovny potřebují nejen knihy, ale také dobrou propagaci na internetu. Mnoho knihoven už má v současné době svoje webové stránky. U velkých knihoven je to již běžná nutnost, malé knihovny svoji internetovou prezentaci teprve rozvíjejí. K tomuto rozvoji napomáhá také celostátní soutěž webových stránek knihoven Biblioweb.

Soutěž, která si v poslední době získává velkou oblibu mezi knihovny, vyhlašuje v rámci akce Březen - měsíc čtenářů SKIP ČR (svaz knihovníků a informačních pracovníků). V roce 2015 proběhl již šestnáctý ročník a přihlásilo se do ní 39 knihoven – městské i malé, obecní. Do finále postoupilo 34 knihoven.

Cílem soutěže je udržovat kvalitu webových stránek knihoven na dostatečné úrovni, případně ji dále zvyšovat a dosáhnout, aby knihovnické www stránky sloužily jejich návštěvníkům jako spolehlivý zdroj informací o knihovnách i jejich službách a přilákaly je do nich.

Výsledky roku 2015: V kategorii knihoven v obcích nad 30 tisíc obyvatel zvítězila Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem. V kategorii knihoven v obcích od 15 001 do 30 000 obyvatel byla nejúspěšnější Masarykova veřejná knihovna ve Vsetíně. V kategorii knihoven v obcích do 15 tisíc obyvatel si vítězství odnesla knihovna města Petřvald. Městská knihovna Litvínov byla oceněna zvláštní cenou „nejlepší bezbariérový web knihovny.“ Knihovna U Mokřinky z obce Mokré získala cenu veřejnosti.

Ceny byly předány na slavnostním večeru prestižní konference ISSS 2015 (internet ve státní správě a samosprávě) v Hradci Králové dne 13.4.2015.

Dagmar Honsnejmanová, knihovnice a webmaster
Knihovna U Mokřinky Mokré, ČR

***

Fiddler's Dell Bar & Grill

Fully Licensed

Family owned & operated since 1954

European & Canadian Cuisine

Slovak and Szegedin Goulash with Dumplings,
Fried Cheese, Schnitzel, Jaeger Schnitzel,
Chicken Paprikash, Perogies.
and many more items on the menu.

Sun. Mon. Wed. Wings Night & Daily Specials

20 Domestic & Imported Beers on Tap.
Pilsner Urquell, Czechvar.

Watch all Sporting Events on 6 TVs.
Heated Patio with TV.

781 Annette Street @ Jane Street
Toronto ON M6S 2E4
Jozef Karol Tel. 416 767 8882

PORTRÉTY, KRESBY, OLEJOMALBY, KOLÁŽE

Žena v metru

MARIA GABÁNKOVÁ

TEL.: (416) 535-8063

www.paintinggalleries.net

e-mail: gabankova@paintinggalleries.net

Směr Uzbekistán

1. část

Před dvěma roky poslední zastávka pěti měsíčních toulek Asii. Region je kolébkou kultury více než 2000 let staré, antická města s modrými až tyrkysovými kopulemi, dlouhá a krvavá historie, magistrála Hedvábné cesty, perla Orientu, lákadlo střední Asie. Kdysi součástí Sovětského svazu, od roku 1991 samostatný. Stále silně kontrolovaný policejní stát.

Nebylo to vůbec lehké se tam dostat. Jako velická většina z návštěvníků i Kanaďané potřebují vízum. Žádala jsem o něj na uzbeckém konzulátu v Biškeku, hlavním městě Kyrgyzstánu. Vedle vyplněné žádosti jsem také ale potřebovala průvodní, tzv. představující dopis z kanadského konzulátu. Jak všichni dobře víme, že peníze jsou pány světa, tak i cestovní kancelář ráda vypomohla a za pár dní jsem měla požadovaný dopis. Pak nastal den, kdy jsem potřebné formuláře, dvě fotky a vízový poplatek přinesla na dotyčný konzulát. I když jsem měla přijít v určitý čas, zřejmě asi i všichni ostatní byli pozváni na stejnou dobu jako já, protože v malé předsiňce nebylo k hnutí. Bylo třeba i loktů, aby se člověk dostal k úřadujícímu zaměstnanci a ten se pak jen zeptal: „Sama?“ To nebylo poprvé, co jsem na tuto otázku odpovídala, v této části světa je velmi neobvyklé vidět ženu cestovat samotnou. Pověštinou je doprovázena rodinou a nebo aspoň manželem. Za dva dny zpátky, opět davu lidí, ale tentokrát si mě pan vrátný všiml a správně usoudil, že jsem turistka, vytáhl mě z chumlu a přednostně otevřel dveře do kanceláře. Nalepený kousek papíru v pase mi

sice otevírá dveře do Uzbekistánu, ale byla jsem zklamaná. Žádala jsem o vízum na 30 dní a dostala jsem povolení k pobytu pouze na 14 dní, což bude určitě málo.

Je tam toho tolik k vidění a tolik k poznání a já nerada, hrozně nerada pospíchám. Vždy si chci na všechno *sáhnout*, vychutnat si atmosféru a měnit místo i když je důvěrně znám, viděla jsem co jsem chtěla a inspirace dochází. Stalo se mi však už a ne jednou, že jsem byla už tak dobře zabydlená, přiznávám, možná už i trochu unavená, že se mi kotvy zvedat ani nechtělo a moje nutkání jít za poznáním, být jen v myšlenkách a krátkodobě, bylo nahrazeno bezpečím a pohodlím jistoty. Čekáním na vízum jsem strávila v Biškeku celý týden a rozhodně mi to nevadilo, ba naopak. Zajímavé město, nejvíce ruské s největší ruskou populací a nejvíce rozvinuté v Kyrgyzstánu, najdeme tu několik divadel i dobrých restaurací. Začínalo jarní teplé počasí, parky se zalidňovaly, na lavičkách odpočívali staroušci i milenci. I já si na jednu sedla a pozorovala kolemjdoucí. Univerzitní studenti si častokrát ke mně přisedli a že by chtěli se mnou mluvit, resp. procvičovat si angličtinu. Nikdy jsem neodmítla. Toto se mi stávalo i jinde ve světě, hodně z nich vidí svoji lepší budoucnost se znalostí tohoto světového jazyka.

Vízum v kapse a tak teď mám na vybranou, jak se do Uzbekistánu dostat. V tuto roční dobu autobusové spoje kvůli sněhu v horách ještě nejezdí. První variantou by byl 40ti minutový let z Biškeku přímo do Taškentu (hlavní

město) a nebo se vydat na 620 km dlouhou celodenní jízdu přes dva horské hřebeny společným taxíkem směrem na jih do druhého největšího města Kyrgyzstánu Oš a odtud pak k hranicím. Vybrala jsem si variantu druhou a byla

jsem nadšena! Stanoviště taxíků je u městského tržiště kolem sedmé ranní a před námi byl nádherný slunný den! Jela jsem dohromady s dalšími třemi muži, kteří galantně vyhověli mému přání a seděla jsem na sedadle vedle řidiče, což znamenalo mimo jiné i dostatečný prostor pro nohy, ale hlavně, že celou cestu jsem měla nádherně před sebou a bylo na co koukat!! Následující kilometry byly pro mne jedny z nezapomenutelných zážitků mého dobrodružného cestování a můj fotoaparát pracoval naplno. Asi 50 km za městem začínaly majestátné hory - Kyrgyz Ala-too Range a my jsme najížděli přímo do nich, jejich vysokou kolmou stěnu bylo vidět daleko před námi. Proplétali jsme se kaňonem a stoupali jsme až do výše 3586 metrů nad mořem do průsmyku Tor Ašuu. Hory jsme měli kolem sebe skoro na dosah ruky, jak se mi zdálo, a za každou zatáčkou další fascinující podívaná, den neměl mráčku ani škrálopku!

Když řidič viděl moji dychtivost pro fotografování, několikrát mi i zastavil a já na pár minut jsem se mohla rozhlížet kolem, až mi za krkem bolelo, jak jsem musela zaklánět hlavu, abych dohlédla na vrcholky! Dobrá silnice (zřejmě postavená s "cizí" pomocí), jak se zdálo spolehlivý i Mercedes a šofér první třídy. Zprvu jsem byla tak trochu nervózní, protože jedna zatáčka za druhou a v horách k tomu, ale s přibývajícím kilometry jsem byla už v pohodě a řidič měl řízení pevně v rukách. Konverzace v autě byla mezi všemi velmi živá, řidič mi potom i řekl, že tuto štreku tam i zpátky jezdí 2x až 3x do týdne, že má dvě manželky, obě miloval stejně, s každou má čtyři děti, jedna žila v Biškeku, druhá v Oši, takže se nedivím, že byl pořád na cestě a vydělával. Byl to bodrý a povídavý chlapík, škoda, že moje ruština nebyla o chloupek lepší, ještě více jsem se mohla dozvědět. Těsně před vrcholem jsme vjeli do 2,6 km dlouhého tunelu a když jsme z něho vyjeli ven, octli jsme se v úplně jiné scénérii... Za prvé tam bylo zcela bílo - samý sníh, zamženo, trochu pod nulou, ale hlavně na místo příkrých strmých skal jen nedohledný široký prostor kolem nás - *tak takhle to asi musí vypadat v nebi!*, blesklo mi hlavou - žádná stavení, jen v dále pohybuující se lyžařský vlek svědčil o lidské přítomnosti. Další pár hodin jsme projížděli pravou kyrgyzskou pasteveckou krajinou a tady mi pan řidič řekl: „Musíte sem přijet v létě, na místo sněhu pak uvidíte zelené pastviny, stáda dobytka, pastevce na

koních, jurty, rozkvetlé jabloně, bublající potoky plné vody, polní květiny, zpívající ptáky a vše toto vroubené horami. To je pak nádhera!“ Dovedla jsem si to živě představit a v duchu jsem si slíbila, že se sem určitě vrátím. I nadále mi

tato touha drží! Pomalu jsme pak sjížděli, rozlehlá plošina se zúžila, stále jsme se ale pohybovali v nadmořské výšce přes 3000 metrů. Druhý průsmyk Ala – Bel Pass je ve výšce 3184 m. Odtud pak už jen přímo dolů na jih. Jak kilometry ubíhaly, tak sníh mizel, teplota se přehoupla už zase přes nulu nahoru, ale hlavně ráz krajiny se měnil a měla jsem i pocit, že jsem v jiné zemi. Z industriálního ruského severu do zemědělského, konzervativního a muslimského teplejšího jihu, úrodného Ferganského údolí. Zmizely ruské barevné domečky a byly nahrazeny domky typu *stavebnice ze sírek* s plechovými barevnými střechami, kyrgyzského stylu. V jedné z malých osad jsme se stavili na oběd, chlapi měli nudle s masovým ragú, tzv. *langman*, já jen ty nudle, ale za to chleba bylo dostatek! Pečený chléb ve střední Asii stojí na hranici až uměleckého výrobku. Je plochý a kulatý, z bílé mouky pečený, ornamentálně zdobený a v několika velikostech. To nejlepší na něm ale je, že výborně chutná! Dá se koupit na tržištích i podél cesty a já jsem si ho dokonce, čerstvě ráno upečený, vzela i do České republiky, kam jsem z Uzbekistánu potom odletěla.

Konečně v Oši - město má dlouhou historii, v roce 2005 slavilo 3000 let od svého založení, ale lokální tvrdí, že je ještě starší... Legendy dávají kredit všem možným slavným lidem za jeho založení, od krále Šalamouna k Alexandru Velikému. Mongolové ho sice zdevastovali ve 13. století,

ale netrvalo dlouho a město stálo opět v plné kráse a síle. V devatenáctém století přišli Rusové. Oš je sice důležitým centrem Kyrgyzstánu, ale asi 40% obyvatel jsou Uzbekové. Během minulých století národnosti zde žily promíchány v pospolitě společnosti a až Stalin, aby získal větší kontrolu nad regionem, rozdělil území, hranice byly udělané velice „na divoko“ a absolutně bez ohledu na etnické skupiny. Co jiného bychom od něho mohli očekávat? Postupně v roce 1924 – 1936 nově založené republiky byly přidruženy do SSSR. Následky trvají, bohužel, až dodnes. Z tohoto důvodu hodně Uzbeků stále ještě žije v okolí města Oš, jako třeba i hodně Kazaků v jiné provincii Kyrgyzstánu okolo Aralského moře, nebo Tadžikové v Uzbekistánu. Pořádně to náš Josef tehdy zamíchal! Na rozdíl od Kyrgyzů Uzbekové nejsou nomádi, ale drží se chalupy a jejich pokladnicí je právě půda. I když na povrch neviditelné, panují tu silné etnické sváry, které v nedávné minulosti dvakrát výbušně vyvrcholily. Želízkem v ohni, jak jsem pochopila, je rozdělení půdy a s tím i související práva. Oš, jen kousek od hranic a Ferganské údolí bylo vždy Uzbeké, teď se dělí o půdu s Kyrgyzy. Přečetla jsem si pár knížek o velmi bohaté i krvavé historii této oblasti, žádný z obyvatelů, včetně Rusů, lidí nešetřil. Dalo by se psát a psát...

I když 70 let komunismu hýbalo touto oblastí, islám je zde stále velmi silný, obzvláště na venkově. Skoro každý, koho potkáte je muslim – při nejmenším v principu - na základě tradice, kultury i víry. Jsou postavené nové mešity a nebo alespoň staré jsou opraveny. Stalin jich nechal hodně zbourat a taktéž zakázal volání k modlitbě.

V Oši jsem strávila dvě noci, ubytování jsem si našla ve staré části města, v hotýlku, kde počítám, už i Genghis Khan spal, ale nebylo z čeho vybírat. Problém trochu nastal, když jsem si chtěla obstarat něco k jídlu. To už bylo kolem osmé večer, obchůdky zavřeny a tak když nic jiného nemohlo být, tak aspoň čaj v muslimské restauraci. Těšila jsem se na ráno a na čerstvý chleba! Rozpadávající se město nemá z dávné minulosti žádné zbylé památky, kromě rozlehlého městského trhu, jednoho z největších ve střední Asii, *Jayma Bazaar*, dalo by se říci je to takový *větší bleší trh*. Přesně v oněch místech kdysi prý byla karavanní stanice, velmi

důležitá zastávka pro *karavaník* na *Hedvábné cestě*. Když jsem trhem procházela tak jsem si živě představovala, jak to tady asi muselo být, kde byla kovárna, kde jídelny, kde noclehárny - byť třeba i jen se senem apod. Bylo snadné si to před očima vybavit, neboť tu stály polozbořené stánky, rozpadávající se domy, pod nohama blátivá zem, binec všude, odpadky... Auta, autobusy, dodávky, taxi, no zkrátka chaos! Zboží tu byl ale přebytek, nové i staré, včetně tradičních pokrývek hlavy, nádherných nožů, pytle s moukou, obiloviny, zelenina, ovoce... Prodávači a prodavačky s různými tvářemi po kterých se mi bude stýskat! Pár mladých hochů se mi snažilo prodat pytel brambor, pěkné, *ale co já s nimi?*, ptám se jich, *já tu jen cestuji*. Byli neodbytní. Zřejmě tu schází kupní síla. Co mne upoutalo byly stánky se šátky, které si muslimské ženy váží kolem hlavy. Nepřeberné množství, krásné barvy i vzory! Podle barvy šátku se hned pozná, zdali je žena Uzběčka či Kyrgyzka. Uzbekové jsou silně ortodoxní muslimové, takže ženy se strojí podle víry, tzn. dlouhé sukně i šaty. Šátky nosí hedvábné a světlejších barev, zatím co Kyrgyzky si vážou šátky pestré. Karavanní stanice byly něco jako *Service Centra* naší doby, s tím rozdílem, že místo benzinových pump zde byly stáje pro koně s pořádnou krmí a místa k odpočinku pro velbloudy.

Za podívanou zde rozhodně stojí *Šalamounův trůn*, je to velká masa strmé kamenité skály s pěti *hrby*, kterou je možno vidět odevšud z města. Kolik schodů nahoru vedlo jsem nepočítala, ale bylo jich hodně, podívaná však stála za to. Fertilní kus země, tolik důležitý pro lokální, jsem viděla jak položený na talíři. Na kopci nahore je postavena malá mešita - modlitebna - *Baburův dům*, rekonstrukce originálu z roku 1497, která je už staletí poutnickým muslimským místem. V modlitebně sedí mnich a stále se modlí, pomodlí se i za vás, ale samozřejmě, že za peníze. Na místě mešity se tu prý kdysi modlil prorok Mohammed. Jméno dostala modlitebna podle budoucího vládce Indie, který si zde jako čtrnáctiletý chlapec zbudoval malý modlitební útulek právě onoho roku 1497. Zrovna když jsem to na vrchol vyšlapala, tak tu bylo asi 20 muslimských žen, které vážily cestu 630 km se sem podívat a v mešitě se pomodlit. Jak mi pak řekly, byla to nejdlejší cesta jakou zatím kdy podnikly. Byly to takové veselé štěbetavé venkovské babičky se šátky kolem hlavy a hned jsem jim nějak padla do oka a začaly se se mnou bavit. Otázek byla spousta, hlavně ohledně mého *sólo* cestování, mého věku - na to jsem jim odpověděla, že jsem ho zapoměla a hned to byl důvod se zasmát. Podarovaly mne zmrzlinou, raději bych si sice vypila horký čaj, bylo tam "nahore" dost zima, ale radost jsem jim nechtěla pokazit a zmrzlinu jsem s nimi snědla. Pak se začalo fotit. A hodně! Ženskou v kalhotách bez šátku na hlavě a samotnou k tomu asi často nevidí. Zkrátka pro ně jsem byla z jiného světa, do kterého ani nenakoukly a věděly o něm jen málo. Ale to i na ulici mě třeba zastavila skupina dívek, že by se chtěly se mnou vyfotit. Stále mě někdo okukoval. Připadala jsem si jako nějaká celebrita nebo osoba z Marsu, co zrovna přistála. Dostalo se mi pozvání přijít na návštěvu od jedné místní ženy z nich, přislíbila jsem, že ráda přijdu. Doopravdy jsem to tak mínila, ale pak jsem o tom přemýšlela... Jsem si jista, že to bylo srdečně míněno, mohlo by to být pro mne velmi zajímavé, jiná země, jiné mravy, ale... tradičně i zde se hostům vždy nabídne to nejlepší co dům dá, hlavně ale maso a nějaká ta specialita, jako jsou např. vnitřnosti z dobytka apod. Určitě bych je zklamala, kdybych jim řekla, že jsem vegetariánka a tak jsem pozvání odřekla. Venkovanky byly smutné, když se se mnou loučily, moc mě objímaly. Bylo to velmi příjemné setkání, hluboko se vrylo do mého srdce i paměti. Pokračovala jsem dál, šla jsem po hřebenu a přešla přes všechny *hrby* až jsem se dostala k *Jeskynnímu muzeu*, vkusně vtesaného do skály se spoustou lamp a skla. Zde je nástěnné uspořádání náboženského vývoje v regionu, hlavně se mluví o šamanismu. Titulky jsou psány i v angličtině, což rozhodně přidalo na zajímavosti materiálu. Po schodech pak dolů, okolo obrovské mešity staré 300 let, kde se denně modlí tisíc mužů a s kterou sousedí obrovský muslimský hřbitov. Je tu i muzeum *Hedvábné stezky*, ale nebylo to nic moc, byla jsem zklamaná. Zato okolní park byl již krásně zelený a umělecké velké sochy ho nádherně zdobily. Stavěla jsem se v *kafeci* na jídle, což bylo vejce - salát - chleba - kafe, jako bonus byla konverzace s majitelkou a až skoro navečer jsem došla zpátky k hotelu. Co je až zarážející v této oblasti světa, že tu nikdo nepospíchá, nikdo nemá naspěch, vstřícnost k druhému, lidé přátelští a vždy a všude s úsměvem. Potvrzeno častokrát. Nikdy jsem neměla pocit nebezpečí, nikdy mi nikdo nic neukradl a nebyla jsem okradena. V noci jsem ale dobře nespala,

neboť byla sobota a z chodby se ozývaly mužské hlasy až skoro do rána. Občas se nestrefili do svého pokoje a tak pak volali své spolubydlící a nebo bouchali na dveře. I ke mně se chtěl někdo nastěhovat. Jak bylo vidět, lidé se rádi baví všude! Už je čas jít zase o kus dál.

Druhý den ráno jsem jela 9 km taxíkem k hraničnímu přechodu Dustlyk. Přivítala mě aspoň 100 m dlouhá fronta čekajících a tak jsem si řekla: „No nazdar, to vypadá tak na dva dny!“ Lidé byli vybaveni jídlem i dekami, tak mi bylo jasné, že se do Uzbekistánu hned tak nedostanu. Potom ale jedna dobrá duše mi ukazovala, abych šla dopředu, skoro mě až vyhazovala z fronty. Trochu jsem otálela, ale strážný mě zřejmě spatřil v řadě, (opět se mi vyplatilo být o pár cm vyšší než ti kolem mne), pokynul, abych ho následovala. Dovedl mě přímo až k okénku s úředníkem - turisté prý mají přednost! A tak jsem si opět připadala jako celebrita, při nejmenším jako z kategorie VIP. Razítko a pokynutí, sbohem, Kyrgyzstánu a zas do neznáma. Po padesáti metrech byla pasová kontrola Uzbeků, ta už byla podstatně důkladnější, než kde jinde. Spousta otázek, proč a jak a kdy, kam a jak dlouho, ale asi byli s mými odpověďmi spokojeni, takže razítko vstupní jsem dostala a dny se začínaly počítat...

Čekalo mě 445 km do Taškentu, další den na cestě, další společná taxi. Mohla jsem sice letět, ale přišla bych o všechnu tu horskou nádhuru, setkání s babičkami, hlasité ubytování a hlavně o dobré konverzace. O všechno to, co neznámo přináší sebou. Jistota a bezpečí není inspirací pro mne. Já si chci na všechno *sáhnout*, prožít to, vidět na vlastní oči, poznat svět, udělat si svůj vlastní úsudek. Nechci se spokojit s tím, co mě je často nadiktováno a čemu mám věřit. Cestování mě udržuje naživu, v chodu, přináší sebou neustále něco nového, něco neznámého, novou zkušenost, těším se na každé další ráno. Miluji chození s mapou v kapse, pokornost a skromnost jdou sebou ruku v ruce. Kolikrát to není ani cíl za kterým jdu, ale jen ta odluka od denního pořádku, režimu a vše s tím co je spojeného, to je co mě láká a vyzývá se zase někam vydat. Je to dobrodružství, které беру jak s tím dobrým, tak i s tou občasnou zranitelností. S tím se musí počítat.

Proč cestujete vy?

Naďa Humlová, duben 2015

***

Chtěli byste sledovat a ovládat televizní vysílání z pohodlí vaší pohovky?

The future of IPTV

Za jednu cenu \$28.99 na měsíc máte dvě služby - Kablovka.com i OnlineTV1.com

Česká a Slovenská televize ... jednoduše a bez počítače! ☎ 1-970-300-2044

BrouCzech - staronové české pivo

Pošmákněte si v Ontariu na lahodném zlatém ležáku z malého pivovaru v Nové Pace, který je zde od roku 1864

Můžete ho ochutnat v restauraci Praha na Masaryktownu ve Scarborough

K dostání je ve víc jak čtyřiceti prodejnách s pivem od Oshawy až po St. Catharines.

Rovněž v obchodech v Ottawě, Peterborough, Sudbury, Barrie, Collingwoodu, Kitcheneru, Londonu Windsoru a v přilehlých oblastech!

Najděte si váš Beer Store na www.thebeerstore.ca/beers/brouczech-premium-lager a klepněte na "View Locations"

Nyní je snížena cena o 13 % při nákupu 24 láhví o dalších 9%!

Informace o pivovaru: www.novopackepivo.cz

Tomáš Plekanec: Jsme rádi, že začínáme doma

Poslední zápas letošní sezóny sehráli Maple Leafs proti Montrealu. Během utkání třikrát vedli brankami Kessela, Baileya a Bozaka, Canadiens dokázali třikrát srovnat Desharnaisem, Tomášem Plekancem a De La Rosem. V prodloužení měli torontští možnost rozhodnout utkání, ale dvouminutovou přesilovku při vyloučení P. K. Subbana nevyužili. Došlo tedy na samostatné nájezdy. První dva nájezdy montrealští Galčeňuk a Desharnais proměnili, zatímco torontští Bozak a Lupul vyšli naprázdno. Montrealští si vítězstvím pojistili první místo v Atlantické divizi a po vítězství Senátorů ve Philadelphii se střetli ve Stanley Cupu v prvních dvou utkáních doma s Ottawou, která Montreal vyhrál. Jelikož vyhrál i třetí zápas v Ottawě v prodloužení 2:1, jsou Canadiens blízko postupu do druhého kola. Po utkání autor jedné branky Tomáš Plekanec hodnotil uplynulou sezónu takto:

TP: Jsem s ní spokojený, hráli jsme celou dobu na špičce, vybojovali jsme domácí prostředí pro Stanley Cup. Tím začíná nová sezóna a uvidíme, jak odstartujeme.

Jste spokojeni s Ottawou jako soupeřem pro první kolo?

Tomáš Plekanec v souboji s Bootherm

My jsme si nevybírali. Mohl to být kdokoliv a proti komukoliv můžeme hrát. Ottawa nás v minulosti porazila v play-off, takže máme jim, co vracet.

Je výhodou, že nebudete muset cestovat?

TP: Nevidím v tom velký rozdíl, jestli letíme hodinu letadlem nebo jedeme dvě a čtvrt hodiny vlakem. Do Ottawy totiž jezdíme většinou vlakem. Dřív jsme jezdili autobusem.

Během letošního ročníku NHL jste několikrát s Ottawou prohráli, ovlivní vás to nějak?

TP: Myslím, že ne. Stanley Cup je zcela jiná soutěž.

Jak je těžké v závěru soutěže se soustředit na jednotlivá utkání, když ještě není play-offs?

TP: Hrál se stále o domácí prostředí, někdy se nám dařilo hrát dobře, někdy ne, ale teď se můžeme tři dny připravovat v klidu na první zápas Stanley Cupu.

Jak byste hodnotil utkání proti Torontu?

TP: Nezačali jsme nejlépe, druhá třetina již byla lepší a ve třetí jsme se snažili o to, abychom získali bod. Nakonec se nám podařilo nejen bod, ale získali jsme oba dva.

Vstřelil jste druhou branku, znamenala šedesátý bod v kanadském bodování. Jste s tím spokojený?

TP: Nekoukám mnoho na statistiky. Hodně záleží na roli, kterou vám určí trenér. Měl jsem letos hodně možností, ale statistiky jsou něco jiného než výkon mužstva.

Aleš Březina – Toronto

Litvínov byl v Třinci

35 sekund od titulu, nakonec prohrál v nájezdech Slavia sestupuje

Poslední krok bývá nejtěžší. Potvrdit to mohou i hokejisté Litvínova, kteří měli v neděli na ledě Třince první šanci získat historicky první titul v nejvyšší soutěži. Ještě 35 sekund před třetí sirénou Severočeši drželi těsné vedení, Oceláři ale dokázali vyrovnat a nakonec vydřeli vítězství 2:1 v samostatných nájezdech. Šestý zápas finálové série se hraje v úterý 21. dubna 2015 na ledě Litvínova. Předchozí zápasy: Semifinále: Litvínov-Brno 3:2, 2:1, 3:0, 1:4 a 3:2 pp; 4:1 na zápasy. Třinec-Sparta 6:2, 5:4 pp, 1:4, 1:2, 3:2 sn a 3:2; na zápasy 4:2. Finále: Třinec-Litvínov 1:3, 2:3, 1:0, 0:3 a 2:1 sn. Stav série je 2:3 na zápasy.

V baráži nakonec zvítězila Olomouc s 23 body, 2. Chomutov 21, 3. Slavia 19, 4. České Budějovice 9. První dva týmy zůstávají v extralize. Slavia a Budějovice budou hrát 1. ligu.

***

Na Slovensku Košice

Bystrica dokázala otočit semifinálovou sérii a zvítězit v posledních dvou zápasech po prodloužení 4:3 a 2:1. Ve finále však nestačila na Košice. Výsledky: Košice-Banská Bystrica 3:0, 4:3, 1:3, 1:2, 3:2 a 2:1.

***

Plzeň směřuje k titulu Slavia prohrála se Spartou i Jihlavou 2:1

V 23. kole byla vyprodaná Letná svědkem tradičního derby Sparta-Slavia. Drama to bylo nečekaně velké. Fotbalisté Slavie odmítli roli jasného outsidera 283. pražského derby a na Spartu si v utkání 23. ligového kola pěkně vyšlápli. Letenští nakonec tři body vydřenou výhrou 2:1 zachránili, což bylo pro ně v honbě za titulem povinnost. Skóre otevřel slávista Škoda, ve druhém poločase zápas otočili Lafata a v 89. minutě rozhodující trefou mladý stoper Brabec. V 24. kole však jak Sparta, tak Slavia prohrály. Sparta v Liberci 1:2 a Slavia dokonce doma s Jihlavou rovněž 1:2. Zápas Teplice-Plzeň se hrál až po uzavěrci tohoto čísla.

Tabulka po 24. kole: 1. Plzeň 59 (zápas k dobru), 2. Sparta 54, 3. Jablonec 50, 4. Mladá Boleslav 37, 5. Dukla 34, 6. Teplice 32 (zápas k dobru) 7. Slovácko 32, 8. Příbram 32, 9. Jihlava 30, 10. Brno 29, 11. Ostrava 28, 12. Bohemians 26, 13. Slavia 26, 14. Liberec 23, 15. Hradec 18, 16. Budějovice 18.

***

Slovenská liga

Tabulka: 1. Trenčín 26/56, 2. Žilina 26/51, 3. Trnava 26/41, 4. Slovan 26/49, 5. Senica 26/37, 6. Myjava 25/35, 7. Ružomberok 27/33, 8. Košice 27/30, 9. Dunajská Streda 26/29, 10. Zlaté Moravce 26/27, 11. Podbrezová 25/26, 12. Banská Bystrica 26/19.

***

Formally Nitra Travel

Enterprise Travel

blanka@premieregroup.com

dianab@premieregroup.com

- Tailor Made Holidays
- Travel Insurance
- Ocean/River Cruises
- Air Tickets

1221 Yonge Street (at Summerhill subway)
Toronto, M4T 1W4
Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1 800 825 7577
Fax: 416 598 1311
Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM
Saturday: By appointment

MEMBER OF:

1810380

Go, See, Experience

Češi v NHL				
Jakub Voráček	PHI	82	22	59 81
Jiří Hudler	CGY	78	31	45 76
Radim Vrbata	VAN	79	31	32 63
Ondřej Palát	TBL	75	16	47 63
T. Plekanec	MTL	82	26	34 60
Jaromír Jágr	NJD, FLA	77	17	30 47
Michael Frolik	WPG	82	19	23 42
Patrik Eliáš	NJD	69	13	21 34
M. Židlický	NJD, DET	84	7	27 34
M. Michálek	OTT	66	13	21 34
Martin Erat	ARI	79	9	23 32
Aleš Hemský	DAL	76	11	21 32
David Krejčí	BOS	47	7	24 31
Jiří Tlustý	CAR, WPG	72	14	17 31
Tomáš Hertl	SJS	82	13	18 31
T. Fleischmann	FLA, ANA	66	8	19 27
D. Pastrňák	BOS	46	10	17 27
Martin Hanzal	ARI	37	8	16 24
Jiri Sekac	MTL, ANA	69	9	14 23
A. Nestršil	DET, CAR	54	7	13 20
Dmitrij Jaškin	STL	54	13	5 18
Martin Havlát	NJD	40	5	9 14
M. Rozsival	CHI	65	1	12 13
Jan Hejda	COL	81	1	12 13
Jakub Kindl	DET	35	5	8 13
Andrej Šustr	TBL	72	0	13 13
Z. Michálek	ARI, STL	68	4	8 12
Roman Polák	TOR	56	5	4 9
Michal Jordan	CAR	38	2	4 6
Radko Gudas	TBL	31	2	3 5
Petr Straka	PHI	3	0	2 2
Ladislav Šmíd	CGY	31	0	1 1
Tomas Vincour	COL	7	0	1 1
Dominik Uher	PIT	2	0	0 0

Slováci v NHL				
Marián Hossa	CHI	82	22	39 61
Tomáš Tatar	DET	82	29	27 56
Marián Gáborík	LAK	69	27	20 47
A. Sekera	CAR, LAK	73	3	20 23
Marko Dano	CBJ	35	8	13 21
Zdeno Chára	BOS	63	8	12 20
L. Višňovský	NYI	53	5	15 20
Tomáš Jurčo	DET	63	3	15 18
Richard Pánik	TOR	76	11	6 17
A. Meszároš	BUF	60	7	7 14
Tomáš Kopeczký	FLA	64	2	6 8
Martin Marinčin	EDM	41	1	4 5

Brankáři v NHL				
O. Pavelec	WPG	50	108	2,28 0,920
P. Mrázek	DET	29	63	2,38 0,918
M. Mazanec	NSH	2	4	2,26 0,915
J. Halák	NYI	59	144	2,43 0,914
M. Neuvirth	BUF, NYI	32	92	2,98 0,914

Signature Realty
INC. OWNED & OPERATED BROKERAGE

Rosti Brankovsky

Broker
Jedinečné služby

Jak prodat dům nebo kondo?
Rosti Brankovský, který má hodně zkušeností s prodejem, to může udělat za vás.

Jak koupit dům nebo kondo?
Když vidíte inzerát nebo nápis Dům na prodej, Rosti Brankovský vám ho může ukázat.

Jsem tu pro vás!
Royal Le Page, Signature Realty
Independently owned and operated brokerage
416/443-0300 - direct 416/443-9268
www.brankovsky.com * e-mail: rostib@rogers.com

Average Home Prices - November
in the Greater Toronto Area

Units Sold: 6,008 (2011), 5,613 (2012), 6,354 (2013), 6,319 (2014)